

به لگه نامه ی بابه تی هونه ری میوزیک
له باخچه ی ساوایانه وه تا شه شه می بنه ره تی

ئاماده کردنی

یوسف عوسمان حمد

ئامانج غازی شاکر

سرود فؤاد محمد

➤ ناوهرۆك

- پيشهكى
- پرۆگرامى پەروەردەى ھونەرى ميونيك
- ناساندنى ھونەرە ميوزيكييهكان
- ستانداردەكانى بابەتەكانى ھونەرە ميوزيكييهكان بەپىي بازنەى خويىندن
- دەرئەنجامى فيربوون بۆ ھونەرە ميوزيكييهكان بەپىي پۆل
- دەرئەنجامى فيربوون بۆ ھونەرە ميوزيكييهكان بابەت بەپىي تەوەر
- ستانداردەكانى نمايش بۆ ھونەر و ميوزيك بەپىي پۆل
- ستانداردە گشتگيرەكان
- ستانداردەكانى نمايشى قوتابيان لە بابەتى ھونەرە ميوزيكييهكان لە كۆتايى قۇناغەكانى پەروەردەدا
- پلاندانان بۆ وانە بۆ پەروەردەى ميوزيك
- ستراتيجييهكانى فيركردن و فيربوون
- ئامراز و سەرچاوەى فيربوون

➤ پيشه‌كى

هونه‌ره‌كان بریتین له ده‌ربړینى رېكخراوى بیروكه و هه‌ست و نه‌زموونه‌كان له وینه‌دا، له میوزیکدا، له زماندا، له ئاماژهدا و له جووله‌دا. نه‌وان ده‌وله‌مه‌ندکردنى هه‌ستیارى، سۆزدارى، هزرى و داهینه‌رانه دابین ده‌كهن و به‌شدارن له گه‌شه‌کردنى گشتگیرانه‌ى منډال. زوربه‌ى نه‌و شتانه‌ى كه باشتړینن له كومه‌لگادا له رېگه‌ى چه‌ندین فورمى هونه‌ریه‌وه په‌ره‌یان پیده‌دریت كه به‌شدارن له ئیتوسى كولتوورى و هه‌ستکردن به خو‌شگوزهرانى.

په‌روه‌رده‌ى هونه‌ر منډال ده‌توانیت به‌دواداچوون بو رېگه‌ى جیگره‌وه بو په‌یوه‌ندیکردن له‌گه‌ل كه‌سانى دیکه‌دا بكات. هانى نه‌و بیروكانه ده‌دات كه كه‌سى و داهینه‌رانه‌ن و به‌شداریه‌كى گرنگ له په‌ره‌پیدانى كومه‌لېك زیره‌كیدا ده‌كات. په‌روه‌رده‌ى هونه‌رى ئامانجدار له ئاستى سه‌ره‌تاییدا ژیان به‌رز ده‌كاته‌وه و له هاندانى بیركردنه‌وه‌ى داهینه‌رانه و له پيشخستنى توانا و گونجاندنا به‌نرخه. جه‌خت له‌سه‌ر پرؤسه‌ى داهینه‌ر ده‌كاته‌وه و به‌م شیوه‌یه دلنیا ده‌بیته‌وه له‌وه‌ى كه كاره‌كانى منډاله‌كه كه‌سیه و كوالیتیبیان هه‌یه. هه‌ولدان بو ده‌ربړینى هونه‌رى به‌هادر ده‌كریت، هه‌ر نه‌م لایه‌نه دووپاتكه‌ره‌وه‌یه‌ى هونه‌ره داهینه‌ره‌كانه كه به‌شداریکردن ده‌كاته نه‌زموونیکى نه‌رینى. په‌روه‌رده‌ى هونه‌ر به‌شیکى دانه‌براوه له په‌روه‌رده‌ى سه‌ره‌تایى له یارمه‌تیدانى به‌ره‌وپی‌شبردنى بیركردنه‌وه و خه‌یال و هه‌ستیارى و چالاکیه‌كانى هونه‌ر ده‌توانن بینه‌جیگه‌ى سه‌رنج بو گه‌شه‌پیدانى كومه‌لایه‌تى و كولتوورى و چیژوه‌رگرتن له قوتابخانه‌دا.

په‌روه‌رده‌ى هونه‌ر كومه‌لېك چالاکیى له هونه‌ره بینراوه‌كان، له میوزیک، له دراما، له سه‌ما و له نه‌ده‌بدا له‌خو‌ده‌گریت. نه‌م چالاكى و نه‌زموونانه یارمه‌تى منډال ده‌دن بو نه‌وه‌ى جیهان مانای هه‌بیت؛ پرسیارکردن، و دۆزینه‌وه‌ى چاره‌سه‌ر بو مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل هه‌سته‌كان و وه‌لامدانه‌وه‌ى نه‌زموونى داهینه‌رانه قوتابیان.

➤ پروگرامی پەروردهی هونەر

پروگرامی پەروردهی هونەر هاوسهنگی له نیوان دهربرین و پیویستی مندال بو ئەزموونکردن و وهلامدانهوهی هونەر بینهراوهکان، میوزیک وشیهکاری و دراما دابین دهکات.

پروگرامی هونەر بینهراوهکان چالاکییه پهیوهندیارهکان له دروستکردنی هونەر و له سهیرکردن و وهلامدانهوهی هونەر دا لهخۆدهگریت. کومه لیک چالاکیی له ههستکردن و گهپان و وهلامدانهوه و قه درزانی جیهانی بینهراودا دهخاته پروو. ههستکردن بریتییه له سهیرکردن به هوشیاری و تیگه یشتن له توخمه بینهراوهکان و یاریکردنیان له ژینگه و له کاره هونهریهکاندا.

ئهم هوشیارییه بنهپهتییه بو گهشهکردنی دهربرینی بینهراو و بو وهلامدانهوهی کهسی مندال بو ئەزموونی داهینهراوه. دروستکردنی هونەر بریتییه له کاری دوو و سی پهههندی له کومه لیک میدیادا. قه درزانی پهره به تیگه یشتن له سیفته سهروشتیهکانی کاره هونهریهکان و چیژوهرگرتن له جوانکاری دهکات. له پهره پیدانی بهرنامه کهدا، چالاکییه دهربرینهکان یان دروستکردنهکان هاوسهنگ دهکرین له گه ل دهرفهتهکانی بینین و وهلامدانهوهی کهسی بو فورمهکانی هونهری بینهراو له شیواز و قوناغ و کولتوری جیاواز. نه ریته پیشه سازییه ناوچه ییهکان و پیشکهوتنه مۆدیرنهکانیان، وهک به شیک له میراتی نیشتمانی.

پروگرامی میوزیک له چالاکییهکانی گوینگرتن و وهلامدانهوه، نمایشکردن و ئاواز دانان پیکدیت. جهخت له سهر گوینگرتن به ته رکیز دهکریتهوه، چ به هوی توانای چیژوهرگرتنی تهواو و چ به هوی رۆلی سه رهکی له ئاواز دانان و نمایشکردندا. مندال هاندهدریت به گرنگیدان به دهنگهکانی ناو ژینگه گوینگریت و ورده ورده ئاگاداری چۆنیهتی ریکخستنی دهنگ له میوزیکدا بیت. نمایش هاوسهنگی گۆرانی و ژهنینی ئامیری کارهکانی خوی و کارهکانی ئەوانی دیکه لهخۆدهگریت. ریکاکانی بهکارهینانی دهنگ له ئاواز داناندا دهکولریتهوه، چ به دهنگ و چ به فراوانبوونی ئامیره میوزیکیهکان. له پهره پیدانی بهرنامه کهدا، نمایش هاوسهنگ ده بیت له گه ل دهرفهتهکانی بیستن و وهلامدانهوهی کهسی بو میوزیکی شیواز و قوناغ و کولتوری جیاواز، لهوانهش ریه رتوری (مارشی) نیشتمانی به فورمه جوراوجورهکانی نیشتمانی و ناوچه یی. چالاکییه پهیوهندیارهکان بو گوینگرتن، نمایشکردن و ئاواز دانان له ناوه رۆکی پروگرامی پیشنیار کراون.

ئامانجهکانی پەروردهی هونهرمیوزیک بریتین له...

- بۇ ئەۋەى مندال بتوانىت له رېگهى كۆمهلىك چالاكىى هونهرىهوه بىرۆكه، ههست و ئەزموننهكان بكوئىتهوه، پوون بكاتهوه و دهربرىت.
- دابىنكردى ئەزمونى جوانىناسى و پهرهپىدانى هۆشيارى جوانىناسى له هونهره بىنراوهكان، له ميوزىك، له دراما، له سهما و له سرودا.
- بۇ پهرهپىدانى هۆشيارى مندال له ژىنگه بىنراو، بىستراو، دهست لىدان و فهزايى، ههستيارى و چىژوهرگرتن له ژىنگه.
- بۇ ئەۋەى مندال بتوانىت توانا سروشتىيهكان پهرهپىدات، تهكنىكهكان بهدهستبهنىت، و ئەو كارامهپىانەى كه پىويستن بۇ دهربرىنى داهىنهرانه و بۇ بهشدارىكردى خوشى له فۆرمهكانى هونهرى جىاوازدا پراكتىزه بكات.
- بۇ ئەۋەى مندال بتوانىت له رېگهى بىركردنهوهى خهپالىيهوه كىشهكان ببىنىت و چارهسهرى بكات و بهم شىوهيه هاندهرى تاكايهتى و كارگىرى بىت.
- بۇ بههادان به متمانه و كهسايهتى مندال له رېگهى بههادان به خۆدهربرىن.
- پهرهردهكردى ههستى نايابى و بهرز نرخاندنى هونهر له چوارچىوهى ناوخۆيى، ناوچهيى، نىشتمانى و جيهانيدا، چ رابردوو و ئىستا
- بۇ پهرهردهكردى قهدرزانى رهخنهگرانه بۇ هونهر بۇ جىبهجىكردى كهسى و چىژوهرگرتن.

➤ ناساندنى ھونەرە ميوزىكىيەكان

بەمەبەستى بەرەنگار بونەوھى سەدە، و تىكەلكردى ھونەر بە ئامانجى خۆدەرخستن و چىژوەرگرتن، جگە لە رەخساندى ھەلى كار لە داھاتوودا لە بواری میدیادا، وەزارەتى پەرودە كۆمەلەك ستانداردى داناوہ بۆ پۆلەكانى باخچەى مندالان تا شەشەم بۆ رېنمايىكردى پەرودەكاران بەرەو پرۆگرامى پەيوەندىدارتر و يەكگرتوتتر بۆ نەوھى داھاتووى ھاوالاتيان. و ستانداردەكانى بابەتەكانى ھونەرە ميوزىكىيەكان لە لايەن كۆمەلەك پەسپۆر و لەم بواردە پەرەى پىداراوە.

ستانداردەكانى بابەتەكانى ھونەرە ميوزىكىيەكان نوینەرايەتى بەرنامەيەكى خويندى پلان بۆ دارپژراوى يەك لە دوای يەك بۆ پۆلەكانى باخچەى مندالان تا شەشەمى بنەرەتى وەكو قوناغى يەكەم دەكەن، لە كاتىك يەك دەخرىت، بنەمايەك بۆ پەرەپىدانى پرۆگرامى گروپى ھونەر دابىن دەكات، كە خويندەو، نووسىن، لىھاتووى يارىكردن، و داھینەرە، و بەكارھىنانى تەكنەلۆژىيە زىرەك لەخۆدەگرىت.

ئەم پىشكەوتنە برىتین لە:

- فراوانكردى بازنەى ھونەرە ميوزىكىيەكان بۆ ئەوھى قوناغەكانى پەرودە لە باخچەى مندالانەوہ تا كۆتايى خويندى بنەرەتى بگرىتەوہ.
- ناساندن و پەرەپىدانى دەرھىنان، سەركردايەتى، دىزاین، نووسىن، قسەكردن لە بەردەم خەلك و كارامەيىەكانى تر.
- ناساندن و پەرەپىدانى تواناكانى داھىنان و يەكخستنى لە بواردەكانى ھونەردا.
- كارامەيىەكانى توپژىنەوہ، بۆ ئەوھى تاقىكردنەوھى جياوازيیە كولتورىيەكانى پىويست لە رازىكردى بىنراو و تەكنىكى لە كارامەيىەكانى بازاركردن و فرۆشتن و پىداويستىيەكانى ترى دامەزراندن لەخۆ بگرىت.
- پەرەپىدانى تواناكانى نووسىن و قسەكردن و رازىكردن و لىكۆلینەوہ و فرە كولتورى.
- بەكارھىنانى تەكنىك لە ھەموو لايەنەكانى ھونەرە ميوزىكىيەكان.
- قوتابيان بتوانن پەيوەندىيە ژيانى نىوان ھونەر، كولتور، ھەست و مېژوو لە رىگەى بابەتى ھونەرە ميوزىكىيەكانەوہ نىشان بەدن.
- بەدەستھىنانى جۆرىك لە يەكگرتن لە نىوان بواردەكانى ھونەر و بابەتەكانى ترى خويندن بۆ ئەوھى قوتابيان بتوانن شارەزايى خۆيان لە بەرھەمھىنانى بەرھەمى ھونەرىدا پەرەپىدەن كە

دهقى ئەدەبى ئامادەكراو، بارودۇخى نوپنەرايەتى دەربىرىن، بەكارهينانى كارىگەرىيە دەنگىيەكان، دىكۆرات و نمايشى ميوزىك لەخۆدەگرىت.

هونەر بەشىكە لە بارودۇخى مرؤف، ھەر لە سەرەتاي ميژووهو مرؤف پىويستىيەكى بنەرەتى ھەيە بۇگەياندى بىر و ھەستەكانى، بابەتى هونەرى ميوزىكىش رىگايەكە بۇ ئەوھى قوتابى بە شىوازيكى دىكە بزانتىت بۇ ئەوھى لە خۆى و ئەو جىھانە تىنگات كە تىندا تىئىدەگات بژىن، و بە شىوازي جىاواز گوزارشت لە بىرکردنەوھ و ئەزموون و ھەستەكانيان دەكەن كە بە زمانى بەكارهينراو لە ژياندا دەربىرىن ئەستەمە . پىكھاتەى هونەر بە تايبەت ميوزىك، رەنگدانەوھى بەدەيھىننى ئەو شىوازه تايبەت و ناوازهىيە كە بىرکردنەوھمان، ژيانمان ، و ويژدانمان فۆرمىكى دىكە دەبىت.

كار كراوھ بۇ پەرەپىدانى ستانداردەكانى هونەر بە لەبەرچاوغرتنى دەربىرىنى داھىنەرانە، چونكە بوارى هونەرى ميوزىكى پىويستى بە بىرکردنەوھى رەخنەگرانە و بەرھەمھىنان و پەيوھندى بەيەكەوھ ھەيە لە نىوان بابەتەكان و چەندىن كارامەيى لە سىستەمىكى يەكگرتوودا، بىرۆكەى سەرەكى ئەوھىيە كە هونەر بەشىكى سەرەكى لە پرؤسەى فىرکردن و فىرېبون لە سەدەيەدا، ستانداردەكان تەنھا يەكەم ھەنگاوى بنەرەتییە بۇ گەيشتن بە ئامانجە پەرودەيىھەكانى هونەر كە لەگەل كەرەستەى خويندىنى سىستەماتىكدا بىت، جگە لە ھەلسەنگاندن و پەرەپىدانى پىشەيى و ستراتيژىيەكانى فىرکردن بۇ دۇنيابوون لەوھى كە ئەو دىدگايەى لەم ستانداردانەدا ھاتوھ دەبىتە واقىعەك بۇ ھەموو قوتابىك. ھەريەك لە دەرئەنجامەكانى فىرېبون بەم شىوھىە كۆد كراوھ . بىرکردن و خويندىنەوھ . لىھاتوويى و چەمكەكان . بىرکردنەوھى ستراتيژى و فراوان .

ژمارەيەك ولات كە سىستەمى پەرودەيى كوالىتى بەرزيان ھەيە، ستاندارد و بەلگەنامەى پەرودەيى توند و تايبەت بە بابەتيان ھەيە كە بەكاردەھىنرین بۇ رىنمايىكردنى گەشەى قوتابى روانگەيەكى گشتگىر چەمكى پەرودە فراوانتر دەكات بۇ زياتر لە تەنھا بەدەستھىننى زانىارى ئەكادىمى، ھەرودھا رپوونکردنەوھىكى نىيە بۇ گەشەكردنى وردە وردەى ئەم تايبەتمەنديانە . ميوزىك فۆرمىكى هونەرىيە كە رەگ و رىشەى قوولى لە سروشتى مرؤفدا ھەيە . جەستەيەكى جىاوازي زانستە، فۆرمىكى ناوازهى پەيوھندىيە و ئامرازىكە كە بەھۆيەوھ ھەست و بەرژوھەندىيەكان رىكەدەخرىن و دەربىردىن . بوارىكى قوولى جىگەى رەزامەندىيە لە ئەزموونى تاكەكەسى و ھاوبەش، پەرودەكردنى ھەستىكى قوولى خۆشگوزەرانى . ميوزىك دەرھەتى تەواوى ژيان بۇ گەشەكردنى خەيال و ھەستىارى و داھىنەرايەتى و چىژوھەرگرتن دەرەخسىنىت .

مندالان له هه موو ته مهن و توانايه كدا توانايان هه يه له ميوزيكا و په روه رده ي ميوزيك ئاههنگ ده گيريت بو جياوازييه تاكه كه سييه كان له نيوانياندا. ده ربړيني ميوزيكي مندال و وه لامه كاني بو ئه زمووني ميوزيكي په وايه، و دروست كردن و داهينانه كاني له پيكهاته ميوزيكيه كان په روه رده ده كرين و بهايان پنده دريت. تواناي گه ران به رينمائي و تاقيكردنه وه و مه ترسيكردن به تيكه له دهنگيه كان لايه نيكي بنه رته ي گه شه ي ميوزيكيه. هه روه ها په روه رده ي ميوزيك ليكچوونه كاني نيوان مندالان و خوشي ئه زموونه هاوبه شه كان ده ناسيت كه داواي هاوكاري و ته ركيز و ديسپلين ده كه ن. چالاكي ميوزيكي، به ته نيا يان له گه ل كه ساني ديكه، به شداره له گه شه كردني داهينان و كه سايه تي مندال. په روه رده ي ميوزيك به شينكه له پروگراميكي هاوسهنگ كه ئامانجي په ره پيداني ته واوي زيره كي منداله. فيربوون له بواره سه ره كييه كاني زانين و ليها تووي و هه لويست و هه ست و هه سته كان ده گريته وه. بويه به چه ندين شيوه به شداري له پروگرامي فراوانتر ده كات. بو نمونه، له كاتي گويگرتن له ميوزيك بو چيژ يان بو توخم و نه خشه تايبه ته كان، مندال په ره به كارامه يي له جياكاري و ته ركيز و رهنگدانه وه ي ده دات كه پيوستن بو تيگه يشتن له هه موو ديسيپلینه كاندا. بيروه ري دريژخايه ن و كور تخايه ن په ره ده ستيني و ئيستدالكردي فه زايي به رزتر ده بيته وه له گه ل فيربووني مندال بو پيكه يني و ينه ي ده رووني شته فيزيكيه كان، بيستني ئه وه دهنگانه ي كه له ناوه وه ده يكه ن و جياوازييه كاني نيوانيان بناسيته وه. تواناي بينين و بير كردنه وه به شيوه ي ئه بستراكت، توانا كاني چاره سه ركردني كيشه له زور بواره كاني پروگرامدا به رز ده كاته وه. له كاتي پرؤسه ي دروست كردني ميوزيكا منداله كه ئه زمووني په زامه ندي و هه ستر كردن به ده سته كوت ده كات كاتيک نمايش ده كات يان دروستيده كات، به ته نيا يان وهك به شيك له گروه پيك. مندال په ره به توانا ته كنيكي و هونه ريه كان ده دات، كه بريتين له هه ماههنگي ماسولكه و جوله ي هه ستيار، هه روه ها كارامه يي كوله دان و خوديسيپلين كه پيوسته بو خوده ربړين.

په روه رده ي ميوزيك مندال ده هينته هوشيار ي و قه درزانيني ژينگه و ئيتوسي كولتوري ناوازه ي خوي. هه موو ئه م مه به ستانه له چالاكي ميوزيكي بو مندالان، چ له كاري تاكه كه سي و چ له كاري گروه پيدا، ناراسته و خون. له خسته پرووي مندالان به پاشخاني ده وله مهندي نه ريته ميوزيكيه په سه نه كانيان و هه روه ها ژانره ميوزيكيه كاني ديكه، په روه رده ي ميوزيك به شداره له زانين و تيگه يشتن مندالان له پروگرامي ميوزيك پروگرامي ميوزيك له سي برگه پيكديت: گويگرتن و وه لامدانه وه نمايش كردن و ئاوازدانان.

➤ تەوەر و ستانداردەكان بۇ بابەتى ھونەرە ميوزىكىيەكان

تەوەر	پىۋەرەكان
۱	زمانى ميوزىك
۲	كتورى موسيكا
۳	دانانى موسيكا
۴	چىرىنى گۆرانى گوتن
۵	ژەنىنى ئامىرەكان
۶	چىژى ميوزك
۷	تەواوكرامى ھونەر

➤ دەرئەنجامى فېربون

قۇناغ	بوار	تەوەر	پىۋەر	دەرئەنجامى فېربون
باخجەى مندالان	پەرورەدى مىوزىك	زمانى ميوزك	زانىارى لەسەر چەمكە ميوزىكىيەكان و لىھاتووى لە خويندەنەوہ و نووسىنى زمانى ميوزىكدا نىشان دەدات.	درک بەوہ بکە كە ھىما ميوزىكىيەكان وشەسازى زمانىكن.
				ئەو رىتم و مىلۇدىانە ھاوشىۋە دەكات كە گوىى لىدەگرىت
		كتورى ميوزىك	كۆكردنەوہىكە لە كتورىكى ميوزىكى ھەمەچەشن لە ستايلەكانى ميوزىكى ناوخوى و پۇژھەلاتى و جىھانى دىكە	جىاوازى بکە لە نىوان ھونەرە ناوخويىەكان و ھونەرەكانى تر بە گروپى مىلۇدى ميوزىكى مندالان ناو دەبات

<p>ھاۋرپىيەتى سادە بۇ يارى و ديمەنەكانى دروست دەكات</p>	<p>قوتابيان زانىارى و ئەزمونى ميوزىكى خۇيان بەكاردەھيىنن بۇ بەرھەمھيئانى مۇدىلى نوي</p>	<p>دانانى ميوزىك</p>			
<p>پەستانى دەنگ و يەكيتى رېتىمى دەپارىزىت</p>	<p>قوتابيان ليھاتوويى لە ژەنىنى ميلۇدى جۇراوجۇر لەسەر ئاميرە ميوزىكىيەكان نيشان دەدەن، چ بە تاك و چ بە گروپ.</p>	<p>چرىنى گۇرانى گوتن</p>			
<p>جوولە گوزارشت لە ماناى دەقە گۇرانى وتراوہكان دەكات</p>					
<p>گۇرانى بە تاك و بە كۆمەل دەليت</p>					
<p>بەرھەمە گۇرانىيەكان پيشبىنى ئاميرە زەر بەكانى گرووپەكە ي لەگەلدايە</p>	<p>قوتابيان ليھاتوويى لە ژەنىنى ميلۇدى جۇراوجۇر لەسەر ئاميرە ميوزىكىيەكان بە تاك و بە گروپ نيشان دەدەن</p>	<p>ژىنى ئاميرەكان</p>			
<p>نەخشى سادەى رېتىمى و ميلۇدى ئەنجام دەدات</p>					
<p>جياکردنەوہى دەنگە جياوازەكان و گەراندنەوہيان بۇ سەرچاۋەكانيان</p>	<p>قوتابيان ليھاتوويى لە حوكمدان لەسەر نمايشەكان نيشان دەدەن. ميوزىكى جۇراوجۇر لەسەر بنەماى پيۋەرەكان لەسەر بنەماى تيگەيشتن و شيكردەوہ و رەخنە</p>	<p>چىژى ميوزىك</p>			
<p>ئەوان دەرىدەبىن كە چەندە حەزى لەو شتانه ھەيە كە گويى ليدەگريت لە پووى مۇدىلى ميلۇدى و ليرىكىيەوہ.</p>					
<p>ليكچوون و جياوازييەكانى نيوان ئەو ئاميرانە ديارى دەكات كە لە ھونەرى ميوزىكى و بينراو و پووپتودا بەكاردەھيئرئىن</p>	<p>قوتابيان شىوازەكانى ھونەرى ميوزىكى لەگەل فۇرمى ھونەرى بينراو و راپرسى لە ريگەى كارى ھونەرى و ميدياى ئەليكترونيەوہ تيگەل دەكەن</p>	<p>پىكھاتەى ميوزىك</p>			

دەرئەنجامی فئیربوون	پيؤەر	تەوەر	بووار	قۇناغ
<p>-پيکھاتەکانی پەيزەکانی میوزیک دەنوسیت.</p> <p>-ناوی نیشانهکان و شیۆه ریتیمیەکان و دەنگە دەنگەکان دەهینیت.</p> <p>-لە سنووری فورم و بېروانامەى دیاریکراودا دەخوینیتەو و دەنوسیت.</p>	<p>-زانباری لەسەر چه مکه میوزیکیهکان و لیھاتوویی لە خویندەو و نووسینی زمانی میوزیکیدا نیشان دەدات.</p>	<p>زمانی میوزک</p>	<p>پەروەردەى میوزیک</p>	<p>بازنەى یەکەم</p>
<p>-گرنگی کیشی میوزیک روون دەکاتەو.</p> <p>-گورانکارییە میژدیەکان لە پیۆەرە دووانەبیەکەدا دەخوینیتەو.</p> <p>-بە کارهینانی کاتی تەواو و چارەک و نیوہ مۆدیلى ریتیمیکی دەنوسیت.</p>				
<p>کیشی میوزیکی بۆ کاری راپۆرتدەر دەربهینە.</p> <p>فۆرمى ریتیمیکی نیشانه لیکۆلینەوہکراوہکان پیکدەهینیت.</p> <p>گورانکارییەکان دەخوینیتەو بە کارهینانی نیشانهکانی پیۆەرەکەى سیگۆشە.</p>				
<p>-جۆرەکانی دەنگەکان لە ژینگەى دەوروپەریدا بزانه.</p> <p>-فیردەبیت دەربارەى تەکنیکەکانی فۆلکلۆرى ناوخۆی.</p>	<p>کۆکردنەوہى لە کلتوریکی میوزیکی ھەمەچەشن لە ستایلەکانی میوزیکی ناوخۆی و رۆژھەلاتی و جیھانی دیکە</p>	<p>کلتوری میوزیک</p>		
<p>-ستایلی فۆلکلۆرى ناوخۆی دەزانیت.</p> <p>-یارییە نەرتی کلتوریەکان دەکات.</p>				

<p>-باس له هەندىك له بهكارهينانهكانى ميوزىك دهكات له ئەزموونهكانى ژيانى رۆژانهدا. -باسى هەندىك له ئالاكانى ميوزىكى جيهان بکه. -فۆرمهكانى هونهرى فۆلكلورى ناوخويى - بهراورد بکهن. نموونهى فۆلكلورى ناوخويى ئەنجام دەدات.</p>				
<p>-بههاكانى كاتىي بهرزبوونهوه رىكهخات. -به شيويهكى رىتمىك لهسه يهكهى ئاسايى ههروههكيانه دهكات -مۆدىلىكى ميلۆدى له ماوهى پينچ دهنگدا ههروههكيانه دهكات.</p>	<p>قوتابيان زانىارى و ئەزموونى خويان بهكاردههينن بۆ بهرههههينانى مۆدىلى نوئى ميوزىك.</p>	<p>دانانى ميوزىك</p>		
<p>-رستهيهكى ميلۆدى رىكويپىك له پيوهره دووانهيههكهدا وهرگيران دهكات. -ئەو گۆرانكارىيه رىتمىيهكانى هاورپىيهتى پهروهدهيهيهكه دهكات. -دهستهواژهيهكى ميلۆدى له ماوهى شەش دهنگدا دروست دهكات. -مۆدىلىكى ميلۆدى له پيوهره سىيانى دادەرپۆزىت. -نهخشىكى رىتمى له پيوهرهكهى سى لايهنهدا پىكبهينه.</p>				

<p>-مۆدىلى ليرىكى بە زمانى كوردى و ئىنگلىزى نامىش دەكات.</p>				
<p>-دەتوانىت لە كاتى گۆرانى و تندا ھەناسەدان رېكېخت. -بەكۆمەل و تاك بە ھاوپىيەتى گۆرانى دەلىت.</p>	<p>قوتابيان بە شىوازى جۆراوجۆرى ھەمە جەشن لىھاتووى لە نامىشكردى گۆرانى تاكەكەسى و گروپپىدا نىشان دەدەن قوتابيان لىھاتووى لە گۆرانى وتن بە تاك و گروپپىدا نىشان دەدەن، بە بەكارھىتەنى شىوازى جۆراوجۆر.</p>	<p>چرىنى گۆرانى</p>		
<p>-گۆرانى فۆلكلورى ناوخۆى دەلىتەو ھەناسنامەى نەتەوھى خۇى بەرز دەكاتەو. -مۆدىلىكى ليرىكى ئەدەبىياتى نىودەولەتى مندالان ئەنجام دەدات. -گۆرانى بە سۆلۆ دەلىت، پارىزگارى لە ھىلى دەنگ -و يەكىتى رېتىمىك دەكات. -ئەوان بەكۆمەل نمونەى گۆرانىيە فۆلكلورىيە ناوخۆىيەكان پىشكەش دەكەن.</p>				
<p>لە كىش دووانەدا مىلۇدى سادە دەژەنىت. گۆرانكارى رېتىمىك لە پىوھرە دووانەىيەكەدا ئەنجام دەدات.</p>	<p>-قوتابيان لىھاتووى لە گۆرانى وتن بە تاك و گروپپىدا نىشان دەدەن، بە بەكارھىتەنى شىوازى جۆراوجۆرى ھەمەجەشن ۲-قوتابيان لىھاتووى لە ژەنىنى مىلۇدى جۆراوجۆر لەسەر ئامىرە مىوزىكىيەكان بە تەنيا و بە گروپ نىشان دەدەن</p>	<p>ژنىنى ئامىرەكان</p>		
<p>-پەيژەكان لەسەر ئامىرەكانى كىبۇرد دەژەنىت. -ئەو گۆرانكارىيە سادەكانى مىلۇدى لە كىشى دووانەدا لەسەر ئامىرەكەى ئەنجام دەدات. -گۆرانكارىيە مىلۇدىيەكانى شىوازەكانى دەرىپىنى</p>				

<p>-مىوزىكى ئەنجام دەدات له يادەوهرىيەوہ ئاوازىك دەژەنىت، كەسايەتى خۇي دەردەبىرىت.</p>				
<p>-كاردانەوہى دەبىت بەرامبەر بە نەخشە مىوزىكىيە بىستراوہكان، جوولەي گونجاو نىشان دەدات. -جياوازي بكة له نيوان رەنگەكانى فۆلكلورى ناوخويى و ئەوانى تر.</p>	<p>قوتابيان ليھاتوويى له ژەنىنى ميلۇدى جۆراوجۆر لەسەر ئامىرە مىوزىكىيەكان نىشان دەدەن، چ بە تاك و چ بە گروپ.</p>	<p>چىژى مىوزىك</p>		
<p>-جياوازي بكة له نيوان دەربىنەكانى نمايشى مىوزىك. -بۆچوونى خۇي لەسەر مۆدىلە مىوزىكىيە ناوخويى و نىودەولەتتییەكان دەردەبىرىت. -ئەو ئەدای ھاوکارەكانى له فۆرمىكى ھونەرى باودا ھەلدەسەنگىنىت. -ئەو زاراوہ مىوزىكيانە دەستنىشان دەكات كە لەو فۆرمانەي كە گوئی لیدەگرىت بەكارھىنراون. -جياوازي بكة له نيوان دەنگى ئامىرە زەربەكانى ناوخويى.</p>				
<p>بە شىوازي خۇي رۆلى مىوزىك لە فىلمە ئەنیمەيشنەكاندا دەردەبىرىت</p>	<p>۱-قوتابيان شىوازهكانى ھونەرى مىوزىكى لەگەل فۆرمەكانى ھونەرى بىنراو و راپرسى لە ريگەي كاری</p>	<p>پىكھاتەي مىوزىك</p>		

<p>-جياوازی بکه له نيوان دهربرينه کانی ميوزيک. -بۆچوونی خوی له سهر مؤديله ميوزيکيه ناوخوی و نيوده وله تيبه کان دهرده بریت. -ئو ئه دای هاوکاره کانی له فۆرمیکی هونه ری باودا هه لده سه نگی نیت. -ریتمی ميوزیک به ریتم له هونه ره کانی ترادا ده به ستیته وه</p>	<p>هونه ری ومیدیای ئه لیکترؤنیه وه تیکه ل ده کهن ۲-قوتابیان لینه اتووی له دادوهریکردنی نمایشه کاندان نشان ده دن جوړه ها ميوزیک له سهر بنه مای پیوه ره کان له سهر بنه مای تیگه یشتن و شیکردنه وه و ره خنه</p>			
---	--	--	--	--

دهرئه نجامی فیروبون	پیوه ر	ته وهر	بوار	قوناغ
<p>-هیماکان بۆ نیشانه کانی بیده نگی بۆ نیشانه کانی لیدان پیتاسه ده کات. -نه خشه ی ریتمی و میلؤدی به کیشی ساده تومار ده کات.</p>	<p>زانباری له سهر چه مکه ميوزيکيه کان و لینه اتووی له خویندنه وه و نووسینی زمانی ميوزيکيدا نشان ده دات.</p>	<p>زمانی ميوزک</p>	<p>پهروه ده ی ميوزیک</p>	<p>بازنه ی دووه م</p>
<p>-به هاکانی کاتی نیشانه ریتمی لیکؤلینه وه کراوه کان به راورد ده کات. -ئو شتانه ی گوئی لیده گریت به به کارهینانی ته کنه لؤژیای مؤدیرن دهنووسیت. -گؤرانکارییه میلؤدییه کانی له کیش ده خوینیته وه ميوزيکيه کی ساده به نیشانه کانی کیش. له مانای پیوه ریکی ئاویته تیبگه. گؤرانکارییه ریتمی و میلؤدییه کان له کیشی پیکه اته دا ده خوینیته وه. به به کارهینانی به رنامه یه کی ميوزيک نه خشیکی ميوزيک به</p>				

<p>قەبارەيەكى ئالوز تۇمار دەكات.</p>				
<p>-ئامىرە ميوزىكىيەكان بۇ گروپەكان پۇلين دەكات. بە شىوازي خۇي رۇوني دەكاتەوۋە كە چۇن ھونەرىكى فۇلكۇرى ناوخۇيى ئەنجام بىدات. -بە وردى پىكھاتەكانى ئامىرىكى ميوزىكى لىكۇلىنەوۋەكراو رۇون دەكاتەوۋە.</p>	<p>كۆكردنەوۋەى لە كلتورىكى ميوزىكى ھەمەچەشن لە ستايەكانى ميوزىكى ناوخۇيى و رۇژھەلاتى و جىھانى دىكە</p>	<p>كلتورى ميوزىك</p>		
<p>-ئامىرە تارىيەكان بەپىي شىوازي دەنگەكانيان پۇلين دەكات. -بەماكانى نۇوسىنى ميوزىكى ئەلىكترونى دەزانىت. -بەراوردكردنى ئەو ئامىرە تارانەى كە لە... تىپى ناوخۇيى و ئۆركىستراى سەمفونى -مۇدىلەكانى ھونەرە ميوزىكىيەكان بەراورد دەكات كە نۇيىنەرايەتى چەند كلتورىك دەكەن. جىگەى كەمانچە بەپىي دەنگەكە رىكبخە.</p>				
<p>بە شىوۋەيەكى رىتمى و مىلۇدى لە كىشى سادەدا ھەرەمەكى دەكات. ئەو جۇرە ميوزىكىيەكان لە پىوەرەكانى كوارتېتدا نامادە دەكات.</p>	<p>قوتابيان زانىارى و ئەزمونى خۇيان بەكاردەھىنن بۇ بەرھەمھىنانى مۇدىلى نۇيى ميوزىك.</p>	<p>دانانى ميوزىك</p>		

<p>له ھاوسه نگیدا دهسته واژه یه کی میوزیکی دروست دهکات کوارتیت به به کارهینانی یه کیک له شتیوازهکانی دهر برینی میوزیک. -داریشته وهی میوزیکی به شیوازی خوی کارده کاته وه. -ئه و له سنووری پیوه ره که ی گراند دودا میلؤدیه ک دروست دهکات. -پیوه ره که له کللیکه وه دهگوریت بؤ کللیکی تر. -به شیوه یه کی ریتیمیک له پیوه ره پیکهاته ییه که دا به لیدانی میترۆنۆم هه ره مه کی دهکات. -گورانکاری میلؤدی له پیوه ره که ی ۸/۶ دروست دهکات -گورانی میلؤدی له شیوازی زنجیره یه ک دهنگ (کانون) دهلی</p>				
<p>-دهتوانیت نامیری دهنگی به کار بهینیت بؤ گورانی وتن. -ئه و نمونه ی میراتی هونه ری ناوخوی دهلیته وه. -به شیوه یه کی به کومه ل به شیوازیکی چهند دهنگی ئه و له گرنگی راهینانی دهنگی له باشتکردنی توانای گورانی وتن تیده گات. به شیوه یه کی کیپرکیکارانه له گه ل هاوته مه نه کانیدا</p>	<p>قوتابیان به شیوازی جوراوجوری هه مه جهشن لیها تووی له نمایشکردنی گورانی تاکه که سی و گروپیدا نیشان ددهن قوتابیان لیها تووی له گورانی وتن به تاک و گروپیدا نیشان ددهن، به به کارهینانی شیوازی جوراوجور.</p>	<p>چرینی گورانی گوتن</p>		

<p>بەهرەى گۆرانى وتن نیشان دەدات.</p> <p>لە ئاھەنگ و بۇنە جۆراوجۆرەکاندا بەشدارى گۆرانى وتن دەکات.</p> <p>لەگەل گروپەکەدا رۆلى گۆرانى وتن دەگۆرپیتەو بە ئاوازە لیریکییەکان بە ھەردوو زمانى کوردی و ئینگلیزی</p>				
<p>-لە گرنگى ئەدای تیمى ھاوبەش و کێپرکی تیدەگات.</p> <p>-گروپەکە بەشدارى لە پێشکەشکردنى بەرھەمە میوزیکییە ھەمە دەنگیەکان -ئەو لە گرنگى راھیتانى دەنگى لە باشتکردنى توانای گۆرانى وتن تیدەگات.</p> <p>-بە شیوەیەکی کێپرکێکارانە لەگەل ھاوتەمەنەکانیدا بەهرەى گۆرانى وتن نیشان دەدات.</p> <p>-لە ئاھەنگ و بۇنە جۆراوجۆرەکاندا بەشدارى گۆرانى وتن دەکات.</p> <p>-بزوینە میلۆدیە سۆلۆییەکان بە ھاوڕێیەتی ریتمیک دەژەنیت.</p> <p>لەگەل مۆدیە میلۆدیە گروپیەکان بە ھاوڕێیەتی ھارمونیکی یاری دەکات.</p> <p>ئەو لە ستایلەکیدە چەمکی دواکەوتنى دەنگ لە نمایشی میوزیکدا ڕوون دەکاتەو.</p> <p>-لەسەر ئامیزە دلخوازەکەى، گۆرانکارییە میلۆدیەکان</p>	<p>-قوتابیان لیھاتوویی لە گۆرانى وتن بە تاک و گروپیدا نیشان دەدەن، بە بەکارھێنانى شیوازی جۆراوجۆرى ھەمەجەشەن</p> <p>-قوتابیان لیھاتوویی لە ژەنینی میلۆدی جۆراوجۆر لەسەر ئامیزە میوزیکییەکان بە تەنیا و بە گروپ نیشان دەدەن</p>	<p>ژنینی ئامیزەکان</p>		

<p>له سهر كينشى پيڭهاتەيى دەژەنيت. -مۆديلىكى ميوزىكى خيزانى كه مانچه شى دهكاتەوه -رۆلى هەر ئاميرىك به جيا باس دهكات.</p>				
<p>جياوازي بكه له نيوان كاراكتەرى ئاكوستيكي مۆديله كاني خيزانكي ئاميرى ميوزيك. جياوازي بكه له نيوان فۆلكلورى ناوخويى. ئەو به شىوازي خوي گرنگى كارىگه ريبه كان دهكاتەوه دەولەمەندکردنى ميوزىكى دیمەنەكانى كارى راپرسى. جياوازي بكه له نيوان سيما دەنگى ئاميرەكانى بنەمالەي كه مانچه.</p>	<p>قوتابيان ليها توويى له ژەننى ميلۆدى جۆراوجۆر له سهر ئاميرە ميوزىكيه كان نيشان دەدن، چ به تاك و چ به گروپ</p>	<p>چيژى ميوزيك</p>		
<p>-جياکردنەوهى سيمای ئاميرەكانى كه وان و ريشه جيا دهكاتەوه. -جياوازي دهكات له نيوان كارهكتەرى ميوزىكى ناوخو و كارهكتەرى ميوزىكى كلاسيك.</p>				
<p>خالى ميوزىكى و كۆما به زمانەكانى تر به يه كه وه دەبەستتەوه. -ئەو شيوه ئەندازە ييه كان له هونەرە بينراوه كاندا و شيوه سندوقى دەنگ له ئاميرە تارەكاندا به يه كه وه دەبەستتەوه</p>	<p>-قوتابيان شىوازه كاني هونەرى ميوزىكى له گەل فۆرمە كاني هونەرى بينراو و راپرسى له ريگەي كارى هونەرى و ميدياي ئەليكترونيەوه تيكەل دەكەن -قوتابيان ليها توويى له دادوهرى كەردنى نمايشە كاندا نيشان دەدن جۆرەها ميوزىك له سهر</p>	<p>پيڭهاتەيى ميوزيك</p>		

<p>-دربړینه میوزیکه کان به سروشتی دیمه نی نوینه رایه تی و چه مکی کونتراست له هونه ره بینراوه کانددا ده به ستیته وه.</p>	<p>بنه مای پیوه ره کان له سهر بنه مای تیگه یشتن و شیکردنه وه و ره خنه</p>			
---	---	--	--	--

➤ **دەرئەنجامی فیڤربوون به پپی ته وەر (بواری هونه ره میوزیکه کان)**

دەرئەنجامی فیڤربوون	قوئاغه کان	ته وەر
<p>-تیده گات که هیما میوزیکه کان وشه سازی زمانیکن. -ئو رپیم و میلؤدیانه هاوشیوه دهکات که گوپی لیده گریت.</p>	<p>باخجەى مندالان</p>	<p>زمانی میوزیک</p>
<p>-چه مکی شانوی ئاهه نگیساری ده زانیت. -له مانای فورم و زهنگی رپیمی تیده گات. -له سنووری فورم و بروانامه ی دیاریکراودا ده خوینیته وه و دنووسیت.</p>	<p>پۆلى یهک</p>	
<p>-گرنگی کیشی (الوزن) میوزیک روون دهکاته وه. -گورانکارییه میلؤدییه کان له پیوه ره دووانه بییه که دا ده خوینیته وه. -به به کارهیتانی کات ته واو و چارهک و نیوه نه خشی رپیمیک دنووسیت.</p>	<p>پۆلى دووهم</p>	
<p>-کیشی میوزیکی بو کاری راپورتدر در بهینه. -فورمی رپیمیکی نیشانه لیکولینه وه کراوه کان پیکده هینیت. -گورانکارییه کان ده خوینیته وه به به کارهیتانی نیشانه کانی کیشی سیانی</p>	<p>پۆلى سێهەم</p>	
<p>-هیماکان بو نیشانه کانی بیدهنگی بو نیشانه رپیمیه کان پیناسه دهکات. -نه خشی رپیمی و میلؤدی به کیشی ساده تومار دهکات.</p>	<p>پۆلى چوارەم</p>	
<p>-به هاکانی کاتی نیشانه رپیمیه لیکولینه وه کراوه کان به راورد دهکات. -ئو شتانه ی گوپی لیده گریت به به کارهیتانی ته کنه لؤژیای مؤدیرن دنووسیت. -گورانکارییه میلؤدییه کان له کیشی میوزیکی ساده دا ده خوینیته وه له گه ل نیشانه کانی کیش.</p>	<p>پۆلى پێنجەم</p>	
<p>-له مانای پیوه ریکی ئاویته تیگه. -گورانکارییه رپیمی و میلؤدییه کان له کیشی پیکهاته دا ده خوینیته وه. -به به کارهیتانی به رنامه یه کی میوزیک نه خشیکی میوزیک به قه باره یه کی ئالوز تومار دهکات.</p>	<p>پۆلى شەشەم</p>	

تەوەر	قۇئاغەكان	دەرئەنجامى فېربوون
كلتورى مىوزىك	باخجەى مندالان	-جىاوازى بكة له نيوان هونەرە ناوخۆيىه كان و هونەرەكانى تر. -ناوى ئاميرە زەربەكانى مندالان دەھىتت.
	پۇلى يەك	جۆرەكانى دەنگەكان له ژىنگەى دەوروبەريدا بزانه. فېربە دەربارەى تەكنىكەكانى فۇلكلورى ناوخۆيى
	پۇلى دووھم	ئەو فۇلكلورى ناوخۆيى دەزانىت. يارىيە نەرىتى ناوخۆيىه كان دەكات. باس له هەندىك له بەكارھىتانهكانى مىوزىك دەكات له ئەزمونەكانى ژيانى رۆژانەدا.
	پۇلى سىنيەم	مۇدىلىكى مىلۇدى له كىشى سى لايەنەدا دادەرىژىت. نەخشىكى رېتىمى له پىوەرەكەى سى لايەنەدا پىكبەيتە.
	پۇلى چوارەم	ئاميرە مىوزىكىيەكان بۇ گروپەكان پۇلىن دەكات. بە شىوازى خۇى رۈونى دەكاتەوہ كە چۈن هونەرىكى فۇلكلورى ناوخۆيى ئەنجام بەدات. بە وردى پىكھاتەكانى ئاميرىكى مىوزىكى لىكۆلىنەوہكراو رۈون دەكاتەوہ.
	پۇلى پىنجەم	ئاميرە تارىيەكان بەپنى شىوازى دەنگەكانيان پۇلىن دەكات. بنەماكانى نووسىنى مىوزىكى ئەلىكترونى دەزانىت. ئەو ئاميرە تارانەى كە له و ئوركىستراى سەمفونىدا بەكاردەھىترىن بەراورد دەكات.
	پۇلى شەشەم	شىوازەكانى نامىشكردىنى هونەرە مىوزىكىيەكان بەراورد دەكات كە نۆينەرايەتى چەند كۆلتورىك دەكەن. جىگەى كەمانچە بەپنى دەنگەكە رېكدەخات

تەوەر	قۇئاغەكان	دەرئەنجامى فېربوون
دانانى مىوزىك	باخجەى مندالان	داھىتانى سادە بۇ ھاورىتى يارىكرىن و نواندىن
	پۇلى يەك	بەھاكانى كاتى لىكۆلىنەوہكراو بە رىكۆپىكى بەرزبوونەوہ رېكبە. بە شىوہىەكى رېتىمىك لەسەر يەكەى ئاسايى ھەرەمەكى دەكات. مۇدىلىكى گونجاو لە سنورى پىنج پلەى دەنگى دەكات.
	پۇلى دووھم	رستەيەكى مىلۇدى رىكۆپىك لە پىوەرە دووانەيىەكەدا وەرگىران دەكات. ئەو گۇرانكارىيە رېتىمىيەكانى ھاورىيەتى يارىيە پەرورەدەيىيەكە دەكات. لە ماوہى شەش دەنگدا رستەيەكى مىلۇدى دروست دەكات.
	پۇلى سىنيەم	مۇدىلىكى گونجاو بۇ پىوەرەكەى سى لايەنە دادەرىژىت. نەخشىكى رېتىمى لە پىوەرەكەى سى لايەنەدا پىكبەيتە.
	پۇلى چوارەم	بە شىوہىەكى رېتىمى و گونجاو لەسەر كىشى سادە ھەرەمەكى دەكات. ئەو جۆرە مىوزىكىيەكان لە پىوەرەكانى كوارتېتدا ئامادە دەكات.

دەستەواژەيەكى ميوزيكى لە پيوەرەكەى چوارگوشەدا بە بەكارهينانى شينوازيكى دەربريني ميوزيكى دروست دەكات.		
پارادايميكى ميوزيكى بە شينوازي خوى كاردهكاتەوه. ئەو لە سنوورى دوو پەيژە ميلوڊيەك دروست دەكات. پيوەرەكە لە كليلىكەوه دەگۆرپت بۇ كليلىكى تر.	پۆلى پينجەم	
بە شيوەيەكى رېتيمىك لە پيوەرە پيڤهاتەيەكەدا بە ليدانى ميتروئوم هەرمەكى دەكات. گۆرانكارى ميلوڊى لە پيوەرەكەى ٨/٦ دروست دەكات.	پۆلى شەشەم	

تەوەر	قوناغەكان	دەرئەنجامى فيربوون
چرينى گۆرانى	باخجەى مندالان	پەستانى دەنگ و يەكيتى رېتيمى دەپاريزيت. گۆرانى بە تاك و بە كۆمەل دەلېت. جوولە گوزارشت لە ماناى دەقە گۆرانى وتراوهكان دەكات
	پۆلى يەك	دەتوانيت لە كاتى گۆرانى وتندا هەناسەدان رېكبخات. بە هاوړيەتى ئاميرى بەكۆمەل و تاك گۆرانى دەلېت
	پۆلى دووهم	دەتوانيت لە كاتى گۆرانى وتندا هەناسەدان رېكبخات. بە هاوړيەتى ئاميرى بەكۆمەل و تاك گۆرانى دەلېت
	پۆلى سينيەم	مۆڊيلى ليريكى بە زمانى داىك پيشكەش دەكات. گۆرانى بە سۆلۆ دەلېت، پاريزگارى لە هينلى دەنگ و يەكيتى رېتيمىك دەكات.
	پۆلى چوارەم	دەتوانيت ئاميرى دەنگى بەكاربهينيت بۆ گۆرانى وتن. ئەو نموونەى ميراتى هونەرى ناوخويى دەلېتەوه. لەگەل گروپەكەدا بە شيوەيەكى پۆليفونى گۆرانى دەلېت.
	پۆلى پينجەم	ئەو لە گرنگى راهينانى دەنگى لە باشتكردى تواناى گۆرانى وتن تيندەگات. بە شيوەيەكى كيبركيناكانە لەگەل هاوتەمەنەكانيدا بەهرەى گۆرانى وتن نيشان دەدات. لە ئاهەنگ و بۆنە جۆراوجۆرهكاندا بەشدارى گۆرانى وتن دەكات.
	پۆلى شەشەم	گۆرانى ميلوڊى لە شينوازي زنجيرەيەك دەنگ (كانون) دەلېت. لەگەل گروپەكەدا رۆلى گۆرانى وتن دەگۆرپتەوه بۆ ئاوازنانان بە زمانى داىك.

تەوەر	قۇئاغەكان	دەرئەنجامى فېربوون
ژەنىنى ئامپىرەكان	باخجەى مندالان	بەرھەمە گۇرانىيىژەكان واژۇى ئامپىرە زەر بەكانى تىپەكە لەگەلدايە. مۇدىلى سادەى رېتىمى و مىلۇدى ئەنجام دەدات.
	پۇلى يەك	لەكىشى دووانەدا مىلۇدى سادە دەژەنىت. گۇرانكارى رېتىمىك لە پىوەرە دووانەيىبەكەدا ئەنجام دەدات.
	پۇلى دووهم	-ئەو كىش پلەى پەيژەكان لەسەر ئامپىرەكانى كىيۇرد دەژەنىت. ئەو گۇرانكارىيە سادەكانى مىلۇدى لە كىشى دووانەدا لەسەر ئامپىرەكەى ئەنجام دەدات.
	پۇلى سىنيەم	-گۇرانكارىيە مىلۇدىەكانى شىوازەكانى دەربرىنى ميوزىكى ئەنجام دەدات. لە يادەوهرىيەوہ ئاوازيك دەژەنىت، كەسايەتى خۇى دەر دەبېرىت.
	پۇلى چوارەم	لە گرنگى ئەداى تىمى ھاوبەش و كىيېكى تىدەگات. گروپەكە بەشدارى لە پىشكەشكردى بەرھەمە ميوزىكىيە فرە دەنگەكان دەكات.
	پۇلى پىنجەم	بزويئە مىلۇدىيە سۇلۇيىەكان بە ھاورپىيەتى رېتىمىك دەژەنىت. لەگەل مۇدىلە مىلۇدىيە گروپىيەكان بە ھاورپىيەتى ھاومۇنىكى يارى دەكات.
	پۇلى شەشەم	ئەو لە ستايەكەيدا چەمكى دواكەوتنى دەنگ لە نمايشى ميوزىكدا پوون دەكاتەوہ. لەسەر ئامپىرە دلخوازەكەى، گۇرانكارىيە مىلۇدىەكان لەسەر كىشى پىكھاتەيى دەژەنىت.

تەوەر	قۇئاغەكان	دەرئەنجامى فېربوون
چىژى ميوزك	باخجەى مندالان	دەنگە جىاوازهكان جىا بكەنەوہ و بىگەپىننەوہ بۇ سەرچاوەكانيان. سەرسامى خۇى بۇ ئەو مۇدىلە مىلۇدى و لىرىكىانەى كە گوئى لىدەگرېت، دەر دەبېرىت.
	پۇلى يەك	لە جولەدا كاردانەوہى دەبېت بەرامبەر بە نەخشە ميوزىكىيە بىستراوہكان. جىاوازي بكە لە نيوان رەنگەكانى فۇلكۇرى ناوخۇيى و ئەوانى تر.
	پۇلى دووهم	دەربرىنەكانى نمايشى ميوزىك جىا بكەرەوہ. بۇچوونى خۇى لەسەر مۇدىلە ميوزىكىيە ناوخۇيى و رۇژھەلاتى و نيۇدەولەتتەيەكان دەر دەبېرىت. ئەو ئەداى ھاوكارەكانى لە فۇرمىكى ھونەرى باودا ھەلدەسەنگىنىت.
	پۇلى سىنيەم	ئەو زاراوہ ميوزىكىانە دەستنىشان دەكات كە لەو فۇرمانەى كە گوئى لىدەگرېت بەكارھىتراون. جىاوازي بكە لە نيوان دەنگى ئامپىرە زەر بەكانى ناوخۇيى.

پۆلى چوارەم	جياوازی بکه له نيوان کاراکتەری ئاکوستیکی مۆدیلەکانی خیزانیکى ئامیتری میوزیک. جياوازی بکه له نيوان فۆلکلورى ناوخیی. له شیوازی خۆیدا گرنگی کاریگەرییە میوزیکیهکان له دەولەمەندکردنی دیمەنەکانی کاری پاپرسیدا پوون دەکاتەوه.
پۆلى پینجەم	سیما و دەنگی ئامیترەکانی کەوان و ریش جیا دەکاتەوه. جياوازی دەکات له نيوان کارەکتەری میوزیکی ناوخیی و کارەکتەری میوزیکی کلاسیک.
پۆلى شەشەم	ئەو مۆدیلیکی میوزیکی بنەمالەى کەمانچە شى دەکاتەوه کە تیبدا پۆلى هەر ئامیتریک بە جیا باس دەکات.

تەوەر	قوناغەکان	دەرئەنجامی فیربوون
تەواوکاری هونەر	باخجەى مندالان	بە شیوازی خۆی پۆلى میوزیک له فیلمە ئەنیمەیشنەکاندا دەر دەپریت.
	پۆلى یەك	شیوازیکی میوزیکی گونجاو هەلبژیرە بۆ هاوڕییهتی دیمەنیکی دراماتیک.
	پۆلى دووهم	ریتمی میوزیکی بە ریتم له هونەرەکانی تردا دەبەستیتەوه.
	پۆلى سێهەم	خالی میوزیکی و کۆما بە زمانەکانی تر بەیەکەوه دەبەستیتەوه.
	پۆلى چوارەم	ریتمی میوزیکی بە ریتم له هونەرەکانی تردا دەبەستیتەوه.
	پۆلى پینجەم	دەرپرینە میوزیکیهکان بە سروشتی دیمەنی نواندن
	پۆلى شەشەم	چەمکی کۆنتراست له هونەرە بینراوەکاندا دەبەستیتەوه.

➤ ستانداردەکانی نمایشکردن بەپێی بواری هونەرە میوزیکیهکان

تەوەر	دەرئەنجامی فیربوون	باخجەى مندالان	بازنەى یەكەم	بازنەى دووهم
زمانی میوزیک	تیبەگات کە هیما میوزیکیهکان وشەسازی زمانیکن. ئەو ریتم و میلۆدیانهی کە گوئی لیدەگریت، هاوشیوه دەکات ژمارەى دێر و بۆشاییەکانی نمرەى میوزیک دیاری دەکات.	ئەستەمە بتوانین ئەو هیمايانەى کە ئاماژە بە وشەسازی زمانى میوزیک دەکەن، بە پشتیوانی مامۆستا. هەندیک لەو ریتم و میلۆدیانهی کە گوینان لیدەگریت، بە هاوکاری مامۆستا، هاوشیوه دەکات	ژمارەى دێر و بۆشاییەکانی نمرەى میوزیک دیاری دەکات. ژمارەى هیلەکان و مەودای کیشەکە بە یارمەتییهکی کەم لەلایەن مامۆستاوه وہبیر بەهینەوه. ژمارەى دێر و مەودای نۆتەى میوزیک بە هاوکاری	نەخشەى ریتمی و میلۆدی بە کیشی ساده تۆمار دەکات. بە هەندیک هەلە، نەخشیکی ریتمی و میلۆدی لە کیشی سادهدا تۆمار دەکات. بە پشتیوانی تەواوی مامۆستا، بەشیک

<p>نەخشىكى رېتىمى لە پىئورەيىكى سادەدا تېبىنى دەكات.</p>	<p>مامۇستا و بە زەحمەتتەيەكى زۆرەو بە باس دەكرىت.</p>	<p>ئەستەمە بتوانىن ئەو ھىمايانە بزانىن كە ئاماژە بە وشەسازى زمانى ميوزىك دەكەن. ئەورېتم و ميلۇدىانەكى كە گوئى لىدەگرىت ھاوشىو دەكات، بە پشتىوانىيەكى سنوردارى مامۇستا دەزانىت ھىما ميوزىكىەكان وشەسازى زمانىكەن. ئەو رېتم و ميلۇدىانە ھاوشىو دەكات كە گوئى لىدەگرىت</p>	<p>لە سنوردى نىشانە رېتىمىيە ديارىكراوەكان و دەنگە دەنگەكاندا دەخوئىتتەو. نەخشەكى رېتىمى و ميلۇدى بە كىشى سادە تۆمار دەكات.</p>	
<p>ئامىرە ميوزىكىيەكان بۇ گروپەكان پۆلەن دەكات. بە پشتىوانى سنوردارى مامۇستا و بە ھەلەكى بچووك، ھەندىك ئامىرى ميوزىك پۆلەن دەكات بۇ گروپ. بە پالپشتىيەكى زۆرى مامۇستا، ھەندىك ئامىرى ميوزىك پۆلەن دەكات و لە ھەندىكاندا ھەلە دەكات.</p>	<p>بە وردى دەنگەكانى ناو ژىنگەكى دەوروبەرى بناسىتەو و ناوى سەرچاوەكانيان بەھىنە. جۆرەكانى دەنگەكان لە ژىنگەكى دەوروبەرىدا بزانه. ھەول دەدات بە كەمىك سەختى و ھەلە ناوى دەنگەكانى ناو ژىنگەكى دەوروبەرى دابنىت. دەنگەكانى ناو ژىنگەكى دەوروبەرى بە شىوہەكى ھەرەمەكى و بە پشتىوانى مامۇستا بانگ دەكات.</p>	<p>جىاوازى بگە لە نىوان ھونەرە ناوخوييەكان و ھونەرەكانى تر. جىاوازى لە نىوان ھونەرە ناوخوييەكان و ھونەرەكانى تردا ئەستەمە. بە پالپشتى مامۇستا فىرى ھەندىك ھونەرى ناوخويى و ناخوجىيى بېە. جىاوازى بگە لە نىوان ھونەرە ناوخوييەكان و ھونەرەكانى تر.</p>	<p>جىاوازى بگە لە نىوان ھونەرە ناوخوييەكان و ھونەرەكانى تر. ناوى ئامىرە زەربەكانى مندالان دەھىنىت. ھونەرە ناوخوييەكان لەوانى تر جىا دەكاتەو. جۆرەكانى دەنگەكان لە ژىنگەكى دەوروبەرىدا بزانه. بەھاكانى كاتى لىكۆلەنەو ھەكراو بە رېكوپىكى بەرزبوونەو رېكبخە. بە وردى پىكھاتەكانى ئامىرىكى ميوزىكى لىكۆلەنەو ھەكراو پوون دەكاتەو.</p>	<p>كلتورى ميوزىك</p>
<p>بە شىوہەكى رېتىمى و ميلۇدى بە كىشى سادە ھەرمەكى دەكات. بە پىئورەيىكى سادە شىوہەكى رېتىمى ھەرمەكى دەكات بەبى ئەوہى</p>	<p>بەھاكانى كات بە رېكوپىكى بەرزبوونەو و دابەزىن رېكەدخات و لە پەيوەندى نىوان نىشانەكان و بەھا كاتىيەكانيان تىدەگات. بەھاكانى كاتىي لىكۆلەنەو ھەكراو بە</p>	<p>ھاورپىيەتى سادە بۇ يارى و دىمەنەكانى دروست دەكات. زۆر ھەول دەدات ھاورپىيەتى سادە بۇ يارى و دىمەنەكانى دروست بكات. بە زەحمەت ھەول دەدات ھاورپىيەتى سادە بۇ يارى و دىمەنەكانى دروست بكات، بە ھاوكارى مامۇستا.</p>	<p>ھاورپىيەتى سادە بۇ يارى و دىمەنەكانى دروست دەكات ئەو جۆرە ميوزىكىەكان لەسەر پىئورەكانى كوارتتت ئامادە دەكات. بە شىوہەكى رېتىمى و ميلۇدى بە كىشى سادە ھەرمەكى دەكات.</p>	<p>دانانى ميوزىك</p>

			<p>پښکوپيکي بهرزبوونه وه پښکبخه. به هاکانی کات به ریزبهندی بهرزبوونه وه ریز دهکات، به رینمایي ماموستا، به کهم هه له. هه ولدهدات به هاکانی کات به ریزبهندی بهرزبوونه وه به رینمایي ماموستا و تهقلیدکردنی هاوکارهکانی پښکبخات، له گه ل هه له ی زور.</p>	<p>بتوانیت یه که ی ریتیمیک کونترول بکات، به یارمه تی ماموستا. هه ول دهدات به شیوه یه کی ریتیمیک به پیوه ریکی ساده، رسته ی نه ریتی، له ژیر رینمایي ماموستادا بکات.</p>
<p>چرینی گورانی گوتن</p>	<p>په ستانی دهنگ و یه کیتی ریتیمی ده پاریزیت توانای ریکخستنی هه ناسه دانی هه یه له کاتی گورانی وتندا ده توانیت له کاتی گورانی وتندا نامیری دهنگی خوی به کاربهینیت. ئه و نمونه ی میراتی هونه ری ناو خویی ده لیته وه.</p>	<p>به لینه اتووییه وه په ستانی دهنگ و یه کیتی ریتیمی ده پاریزیت. په ستانی دهنگ و یه کیتی ریتیمی ده پاریزیت. هه ولدان بو پاراستنی هیلی دهنگ و یه کیتی ریتیمیک به هه له ی بچووک، به پشتیوانی ماموستا. زور هه ول دهدم به هه له، به پشتیوانی ماموستا، هیلی دهنگ و یه کیتی ریتیمیک بیاریزم.</p>	<p>به شیوه یه کی روان هه ره مه کی دهکات و له نه خشیکی میلودی تیده گات که ژماره ی پینج پله ی دهنگی زیاتره. مؤدیلیکی میلودی له ماوه ی پینج یاریگادا هه ره مه کی دهکات. به سه ختی هه ره مه کی دهکات و دوا ی چه ندین هه ول مؤدیلیکی میلودی له چوار توندا. به یارمه تی و راستکردنه وه ی ماموستا به سه ختی مؤدیلیکی میلودی سی تونی فیر دهکات.</p>	<p>له گه ل گروه که دا به شیوه یه کی پولیفونی گورانی ده لیت. هه ول ددهات له گه ل گروه که دا به شیوازی فره دهنگدان گورانی بلیت، به هاوکاری ماموستا. له گه ل گروه که دا به شیوازی فره دهنگدان گورانی ده لیت، به هاوکاری ماموستا و هاوته مه نه کانی.</p>
<p>ژنینی نامیر</p>	<p>به ره مه گورانی بیژدهکان واژوی نامیره زه ره به کانی تیپه که له گه لدا یه. نه خشی ریتیمی و میلودی ساده ئه نجام ددهات.</p>	<p>کاره گورانی بیژدهکان به شیوه یه کی لینه اتوانه به واژوی نامیره زه ره به کانی تیپه که هاورپی ده کرین. به ره مه گورانی بیژدهکان واژوی نامیره زه ره به کانی تیپه که له گه لدا یه. به ره مه گورانی بیژدهکان</p>	<p>به تاک و به کومهل گورانی ده لیت به هاورپیته تی و به بی هاورپیته تی بو چه ند مؤدیلیکی نمایشی لیریکی. به هاورپیته تی به کومهل و تاک گورانی</p>	<p>ئه و به شیوه یه کی لینه اتوانه و بو پشتیوانی له هاوته مه نه کانی گروپکی نامرانی هاوبه ش و کیپرکیکار نمایش</p>

<p>بەكۆمەل و تاكەكەسى بە ھاۋرىيەتتەكى ئامىرىيە ۋە گۇرانى دەلىت. لەكىش دووانەدا مىلۇدى سادە دەژەنىت. گرنكى ئەداى تىمى ھاۋبەش و كىپرەكى دەزانىت. گروپەكە بەشدارى لە پىشكەشكردى بەرھەمە مىوزىكىيە ھەمەجۇر دەكات.</p>	<p>ۋاژۋىك لەگەل ئامىرە زەربەكانى تىپەكەدا ھاۋرىيەتى دەكرىن، بە سەختى. بەرھەمە گۇرانىيىژەكان بە بوونى ھەلە و بە پالپىشتى مامۇستا و بە سەختى ۋاژۋى ئامىرە زەربەكان لەگەلدایە.</p>	<p>دەلىت. بەكۆمەل و تاك گۇرانى دەلىت سەرەراى بوونى ھەلە لە ئەنجامدان، لەژىر رىنماىى و پالنەرى مامۇستا و ھەندىك ھاۋكار. تەنھا بە كۆمەل گۇرانى دەلىت لەگەل ھەلەى ئەداى كاركردن و بە ھاۋكارى و رىنماىى دووبارەبوونەۋەى مامۇستا و ھەندىك ھاۋكار.</p>	<p>دەكات. شىۋەيەكى ئۇتوماتىكى لەگەل گروپەكەدا بە شىۋەيەكى كىپرەكى ئەنجام دەدات. بە شىۋەيەكى مىكانىكى بە سەختى بە ھاۋكارى لەگەل گروپەكەدا ئەنجام دەدات. بە شىۋەيەكى ئۇتوماتىكى لەگەل گروپ ئەنجام دەدرىت، بە پالپىشتى مامۇستا.</p>
<p>چىژى مىوزىك دەنگە جىاۋازەكان جىا بەكەنەۋە و بىگەرېننەۋە بۇ سەرچاۋەكانىان. سەرسامى خۇى بۇ ئەۋ مۇدىلە مىلۇدى و لىرىكىانەى كە گوئى لىدەگرېت، دەردەبېرىت. گۇرانىكارىيە رىتمىيەكان لە پىۋەرە دووانەيىكەدا ئەنجام دەدات. لە جولەدا كاردانەۋەى دەبىت بەرامبەر بە نەخشە مىوزىكىيە بىستراۋەكان. جىاۋازى بەكە لە نىۋان كاراكتەرى ئاكۇستىكى مۇدىلەكانى خىزانىكى ئامىرى مىوزىك. جىاۋازى بەكە لە نىۋان فولكلورى ناوخۇيى.</p>	<p>ھەندىك دەنگى جىاۋاز جىابەكەرەۋە و بە وردى بىگەرېنەرەۋە بۇ سەرچاۋەكانىان. دەنگە جىاۋازەكان جىا بەكەنەۋە و بىگەرېننەۋە بۇ سەرچاۋەكانىان. لە ژىر رىنماىى مامۇستادا ھەندىك لە دەنگە جىاۋازەكان جىا دەكاتەۋە و دەيانگە رىننىتەۋە بۇ سەرچاۋەكانىان. لە ژىر رىنماىى مامۇستادا ھەندىك لە دەنگە جىاۋازەكان جىا دەكاتەۋە و بە ھەلە دەيانگە رىننىتەۋە بۇ سەرچاۋەكانىان.</p>	<p>گۇرانىكارىيە رىتمىيەكان لە پىۋەرە دووانەيىكەدا ئەنجام دەدات. ھەۋلدان بۇ گۇرانىكارى رىتمى لە پىۋەرەكەى دووانەدا بە يارمەتى مامۇستا و تەقلىدى ھاۋتا بە كەم ھەلە. بە سەختى ھەۋلدەدات گۇرانىكارىيەكانى رىتمى لە پىۋەرەكەى دووانەدا بە يارمەتى مامۇستا و تەقلىدى ھاۋتەمەنەكانى ئەنجام بدات، لەگەل ھەلە.</p>	<p>جىاۋازى بەكە لە نىۋان كاراكتەرى ئاكۇستىكى مۇدىلەكانى خىزانىكى ئامىرى مىوزىك. بە زەحمەت ھەۋل دەدات كارەكتەرى دەنگى كوتلە ئامىرىيەكان جىا بەكاتەۋە. ھەۋلدان بۇ جىاكردەۋەى كاراكتەرى دەنگى پۇلىك لە ئامىرەكان، بە پالپىشتىيەكى زۇرى مامۇستا.</p>

<p>خالی میوزیکی و ئینتته رقاله که، و خال و ئینتته رقاله که به زمانه کانی تر، به نمونه به ستنه وه. خالی میوزیکی و مه و دای میوزیک، و خال و نیوان به زمانه کانی تر به یه که وه ده به ستنه وه. خالی سه ختی میوزیکی و مه و دای میوزیکی و له نیوان خال و مه و دای به زمانه کانی دیکه ده به ستنه وه. خالی میوزیکی به هه مان شت له زمانه کانی تر دای ده به ستنه وه، به پشتیوانی ماموستا.</p>	<p>به زار او ده یه کی پروون پرولی میوزیک له فیلمه ئه نیمه یشنه کاندای به کومه لیک نمونه و لاسایی کردنی یه کیک له مؤدیله کان پروون ده کاته وه. به شیوازی خوی پرولی میوزیک له فیلمه ئه نیمه یشنه کاندای در ده بریت. به چند زار او ده یه کی پرولی میوزیک له فیلمه ئه نیمه یشنه کاندای پروون ده کاته وه. به زه حمهت و به زار او ده بی فورمات پرولی میوزیک له فیلمه ئه نیمه یشنه کاندای پروون ده کاته وه.</p>	<p>لیکچوون و جیاوازی نیوان ئه و ئامیرانه ی که له هونه ری میوزیک و بینراو و راپرسیدا به کار ده هینرین به جیاوازی ده ستنیشان ده کات. لیکچوون و جیاوازی نیوان ئامیره کانی به کار هینراو له هونه ره میوزیکی و بینراو و راپرسیده کاندای ده ستنیشان ده کات. به پالپشتی ماموستا هه ول ددات لیکچوون و جیاوازی نیوان ئه و ئامیرانه ی له هونه ره میوزیکیه کان به کار هینراون، له گه ل هونه ره بینراو و پروو پیوییه کان ده ستنیشان بکات. به پالپشتی ماموستا و به هه ولی دووباره، هه ول ددات لیکچوون و جیاوازی نیوان ئامیره کانی به کار هینراو له هونه ره میوزیکیه کان و بینراو و راپرسیده کاندای ده ستنیشان بکات، به سه ختی و سه رلیشیاوای.</p>	<p>ته و او کراوی میوزیک لیکچوون و جیاوازی نیوان ئامیره کانی به کار هینراو له هونه ره میوزیکی و بینراو و راپرسیده کاندای ده ستنیشان ده کات. به شیوازی خوی پرولی میوزیک له فیلمه ئه نیمه یشنه کاندای در ده بریت. خالی میوزیکی و مه و دای میوزیک، و خال و نیوان به زمانه کانی تر به یه که وه ده به ستنه وه.</p>
---	--	--	--

➤ نەخشەى چەمك و لىھاتووېيەكان بەلگەنامەى ستانداردى بابەتەكانى ھونەرە ميوزىكىيەكان (ريزبەندى مەوداى يەك لە دواى يەك).

بەلگەنامەى پىئوهرەكانى ھونەرى موزىك

پىئوهرى گىستى

تەوهرەكان	پىئوهرى گىستى
زمانى موزىك	زانىنى چەمكە گىشتىيەكانى موزىك و توانستى خويندەنەوہ و نووسىنى زمانى موزىك.
پىرفۆرمانسى دەنگ	توانىنى پىرفۆرمانسى شىوازە جىاوازەكانى گورانى چىرىن و راھىتانەكانى پەرودەدى گويچكە (سولفىج) بە شىوازى تاك و كۆمەل.
پىرفۆرمانسى ئامپىرى موزىك	توانىنى پىرفۆرمانسى مىلۇدىيەكان بە ئامپىرەكانى موزىك بە شىوازى تاكژەن و كۆژەن. ناسىنى ئامپىرەكان لە رووى ئورگانولۇجىيەوہ.
رۆشنىبىرى موزىكى	ناسىنى فۆرم و شىواز و كەلەپورە جىاوازەكانى موزىكى كوردى و لوكالى و جىھانى.

بە گوپرەى قۇناغەكان

قۇناغ	تەوهرە	پىئوهر	ئەنجامەكانى بەرھەمەين
تەلىپەكەم	زمانى موزىك	زانىنى چەمكە گىشتىيەكانى موزىك و توانستى خويندەنەوہ و نووسىنى زمانى موزىك.	ناسىنى پىكھاتەكانى پەيژەى موزىك، ناوى نىشانەكان، ااتا و ئاماژەى شىوہكانى رىتمى سادەى دووانى، پلە دەنگىيەكانى پەيژەى (دۆى گەورە و (لاى بچووك، ھەرودەها نوسىنەوہيان لەسەر پەيژەى موزىك.
	پىرفۆرمانسى دەنگ	توانىنى پىرفۆرمانسى شىوازە جىاوازەكانى گورانى و	خويندەنەوہى ميانەى دەنگى (۲- ۳ى گەورە و بچووك، بە شىوازى سەرچوون و خوارچوون) لەسەر

		پله دەنگییه کانی په یژهی (دق)ی گه وره و (لا)ی بچووک. خویندنه وهی شیوه کانی ریتمی سادهی دووانی ۲/۴.	راهینانه کانی سۆلفیج به شیوازی تاک و کۆ.
	پیرفورمانسی ئامیری موزیک	توانینی پیرفورمانسی میلودییه کان به ئامیره کانی موزیک به شیوازی تاکژهن و کۆژهن. ناسینی ئامیره کان له رووی ئورگانولۆجییه وه.	بیستتی ژهنینی راسته وخۆ و زیندووی ئاواز و میلودی ئاسان له لایهن مامۆستای پسیپۆری پۆل له سهر ریتمی سادهی دووانی. له هه مان کاتدا به وینهی هه مه جور گروپی به شیک له ئامیره کانی بۆ راقه ده کریت و ئاشنا ده بی پینان.
	پۆشنبیری موزیکی	ناسینی فورم و شیواز و که له پوره جیاوازه کانی موزیکی کوردی و جیهانی.	ناسینی ده ستپیکی به شیک له که له پووری گۆرانی و سه ما و موزیکی کوردی و لۆکالی و به شیک له موزیکی جیهانی زیندوو.

قوناغ	ته وهره	پێوهری گستی	ئه نجامه کانی به ره مهین
تۆلی دووم	زمانی موزیک	زانینی چه مکه گشتییه کانی موزیک و توانستی خویندنه وه و نووسینی زمانی موزیک.	ناسینی کیشی دووانی و ئه و پیتمانه ی که به نۆته و پشووی رۆند و بلانش و نوار داندراون، دواتر توانینی نووسینه وه یان و خویندنه وه یان به زمانی موزیکی.
	پیرفورمانسی دهنگ	توانینی پیرفورمانسی شیوازه جیاوازه کانی گۆرانی و راهینانه کانی سۆلفیج به شیوازی تاک و کۆ.	ئه و بابه ته میلیه لۆکالییه هونه ریانه ده چرئ که شوناسی نیشتمانی و جۆشدانی رۆحی نه ته وهی تیدا به دی دینی و ئه بابه ته به گهرمی ئاویتته ی کۆمه لیک نموونه ی تری گۆرانی مندالان

<p>دهكرى كه بهها پهروه ردهييه كانيان له لا پيروتر دهكات.</p>			
<p>پله دهنگييه كانى په يژهى (دوى) گوره په يژهى (لاى) بچوك به زنجيره يى يهك به دواى يهك له سهه ر ئاميرى (كيپورد) ي موزيكي ده ژهنى و له گه ليدا گو ييستي چند ميلو دييه كى ساده ده بى بو هه ستردن به تونى دهنگه كان و دروستبوونى توانستى كى ليها توو كه بتوانى دواتر ئاميره كه به ده سته وه بگرى و هه ستي پى بكات بيژه نى. له هه مان كاتدا به وينه ي هه مه جور گروهى ئاميره كانى ترى بو راقه ده كريت و ئاشنا ده بى پتيان.</p>	<p>توانينى پيرفورمانسى ميلو دييه كان به ئاميره كانى موزيك به شيوازي تاكژهن و كوژهن. ناسينى ئاميره كان له رووى ئورگانولو جيبه وه.</p>	<p>پيرفورمانسى ئاميرى موزيك</p>	
<p>گيرانه وهى ميژووى سه ره لدانى موزيك به شيوازي چيروكيكي نمايشكهرى سه رنج راکيش كه باس له په يدا بوونى دهنكى مرؤف و هه روه ها دوزينه وهى ئاميره كانى فودار و ريتمى و ژيداريه سه ره ته ييه كان به شيوه يهك كه هه ردوو پرؤسه ي بينين و بيستن بگاته ئاكام و نه جامى خوى.</p>	<p>ناسينى فورم و شيواز و كه له پوره جياوازه كانى موزيكي كوردى و جيهانى.</p>	<p>رؤشنبيريى موزيكي</p>	

<p>نه جامه كانى به ره مهين</p>	<p>پيوهرى گستى</p>	<p>ته وهره</p>	<p>قوناغ</p>
<p>ناسينى پيكهاته كانى په يژهى موزيك، ناوى نيشانه كانى موزيك، شيوه جياجياكانى ريتمى ساده ي دووانى وسيانى چوارى كه خوى له شيوه</p>	<p>زانستى چه مكه گشتييه كانى موزيك و توانستى خو يندنه وه و نووسينى زمانى موزيك.</p>	<p>زمانى موزيك</p>	<p>ژباړه</p>

<p>رېتیمییه کانی کرۆش و دهبل کرۆش دهبینتته وه، ههروهها دانانی پله دهنگییه کانی په یژهی (دۆی گه وره و (لا)ی بچووک به هه موو شیوه کانییه وه له سهه ر په یژهی موزیک به ره چاو کردنی رابه ری کیش.</p>			
<p>خویندنه وهی میانه کانی (۴- ۵- ۶ی گه وره و ته با و بچووک، له هه ردوو حاله تی سهه رچوون و خوارچوون) دا له سهه ر پله دهنگییه کانی په یژهی (دۆی گه وره و (لا)ی بچووک. خویندنه وهی شیوه کانی ریتی ساده ی دووانی و سیانی چواری. ههروهها فیربوون و ئه زبه رکردنی سرود و گۆرانی نیشتمانی و گۆرانیه کانی تر که باس له په روه رده و کاری پۆژانه ی تا که کانی کۆمه لگا ده کات.</p>	<p>توانینی پیرفۆرمانسی شیوازه جیاوازه کانی گۆرانی و راهیتانه کانی سۆلفیج به شیوازی تاک و کۆ.</p>	<p>پیرفۆرمانسی دهنگ</p>	
<p>پله دهنگییه کانی په یژهی (سۆل و ری)ی گه وره و ههروهها په یژه بچووکه کانیان که بریتین له هه ردوو په یژهی (می و سی) بچووک به زنجیره یی یه ک به دوای یه ک له سهه ر ئامیری (کیبۆرد) ی موزیکی ده ژهنی و له گه لیدا گوئیستی چه ند میلودیه کی باو ده بی بۆ</p>	<p>توانینی پیرفۆرمانسی میلودیه کان به ئامیره کانی موزیک به شیوازی تاکژهن و کۆژهن. ناسینی ئامیره کان له رووی ئۆرگانۆلۆجیه وه.</p>	<p>پیرفۆرمانسی ئامیری موزیک</p>	

<p>ههستکردن به تیکرای میلۆدییە ناسراوهکان. ههروهها درککردن به جیاوازی دهنگه‌واری موزیکی گروپی ئامیژه جیاچیاکان. ئەم پرۆسه‌یه‌ش له کاتیگدایه که به وینه‌ی هه‌مه‌جۆر گروپی ئامیژه‌کانی تری بۆ راقه ده‌کریت و ئاشنا ده‌بی پێیان.</p>			
<p>ئاشنابوون و ناسینی ئەو هونه‌رمه‌ندانە‌ی که رۆلی کارا و کاریگه‌ریان له‌سه‌ر پیشکه‌وتنی قوناغه‌کانی موزیک هه‌بووه له ناوه‌وه‌ی هه‌ریمی کوردستان و ولاتانی دراوسی به کورد و هه‌روه‌ها ئەو ولاتانه‌ی که پیشه‌نگن له بواری په‌روه‌رده‌ی موزیکی و زانستی موزیک. گێزانه‌وه‌ی ئەم میژوووه و باسکردنی به شیوازی پیشاندانی دیۆکۆمینت و وینه و باسکردنی مانادار ده‌بی که پێویسته مامۆستای پسپۆر باشتترین ریگاکانی وانه‌ووتنه‌وه‌ی ئەم بابته‌ه گرینگه‌ه‌لبژێری و له هه‌مان کاتدا ئاوێزانی بابته‌کانی تری ته‌وه‌ره جیاچیاکانی بکات.</p>	<p>ناسینی فۆرم و شیواز و که‌له‌پوره جیاوازه‌کانی موزیکی کوردی و جیهانی.</p>	<p>پۆشنییری موزیکی</p>	

به گۆيزه‌ي ته‌وه‌ره‌كان

ته‌وه‌ره	پۆل	ئەنجامه‌كانى به‌رهمه‌ين
زمانى موزىكا	۱	ناسىنى پىكها ته‌كانى په‌يزه‌ي موزىك، ناوى نىشانه‌كان، واتا و ئاماژه‌ي شىوه‌كانى رىتمى ساده‌ي دووانى، پله ده‌نگىيه‌كانى په‌يزه‌ي (دۆ)ى گه‌وره و (لا)ى بچووك، هه‌روه‌ها نوسىنه‌وه‌يان له‌سه‌ر په‌يزه‌ي موزىك.
	۲	ناسىنى كىشى دووانى و ئه‌و رىتمانە‌ي كه به نۆته و پشوو‌ي رۆند و بلانش و نوار دانراون، دواتر توانىنى نوسىنه‌وه‌يان و خويندنه‌وه‌يان به زمانى موزىكى.
	۳	ناسىنى پىكها ته‌كانى په‌يزه‌ي موزىك، ناوى نىشانه‌كانى موزىك، شىوه جىاجىاكانى رىتمى ساده‌ي دووانى و سىانى چوارى كه خۆى له شىوه رىتمىيه‌كانى كرۆش و ده‌بل كرۆش ده‌بىنن‌ته‌وه، هه‌روه‌ها دانانى پله ده‌نگىيه‌كانى په‌يزه‌ي (دۆ)ى گه‌وره و (لا)ى بچووك به هه‌موو شىوه‌كانىيه‌وه له‌سه‌ر په‌يزه‌ي موزىك به ره‌چاوكردى رابه‌رى كىش.

ته‌وه‌ره	پۆل	ئەنجامه‌كانى به‌رهمه‌ين
پىژمۆرمانسى ده‌نگ	۱	خويندنه‌وه‌ي ميانە‌ي ده‌نگى (۲- ۳)ى گه‌وره و بچووك، به شىوازى سه‌رچوون و خوارچوون) له‌سه‌ر پله ده‌نگىيه‌كانى په‌يزه‌ي (دۆ)ى گه‌وره و (لا)ى بچووك. خويندنه‌وه‌ي شىوه‌كانى رىتمى ساده‌ي دووانى ۲/۴.
	۲	ئەو بابەته ميلليه لوكالبيه هونه‌رىيانه ده‌چرئ كه شوناسى نىشتمانى و جۆشدانى رۆحى نه‌ته‌وه‌يى تىدا به‌دى دىنى و ئه‌ بابەته به‌گه‌رمى ئاويتته‌ي كۆمه‌لىك نمونە‌ي ترى گۆرانى مندالان ده‌كرئ كه به‌ها په‌روه‌رده‌يه‌كانيان له لا پىرۆزتر ده‌كات.
	۳	خويندنه‌وه‌ي ميانە‌كانى (۴- ۵- ۶)ى گه‌وره و ته‌با و بچووك، له هه‌ردوو حاله‌تى سه‌رچوون و خوارچوون)دا له‌سه‌ر پله ده‌نگىيه‌كانى په‌يزه‌ي (دۆ)ى گه‌وره و (لا)ى بچووك.

خویندنه‌وهی شیوه‌کانی ریتمی ساده‌ی دووانی وسیانی چواری. هه‌روه‌ها فیروون و ئەزبەرکردنی سروود و گۆرانی نیشتمانی و گۆرانیه‌کانی تر که باس له په‌روه‌رده و کاری پۆژانه‌ی تاکه‌کانی کۆمه‌لگا ده‌کات.		
--	--	--

ته‌وه‌ره	پۆل	ئەنجامه‌کانی به‌ره‌مه‌پێن
پێرفۆرمانسی ئامێری موزیک	١	بیستنی ژهنینی راسته‌وخۆ و زیندووی ئاواز و میلۆدی ئاسان له لایهن مامۆستای پسپۆری پۆل له‌سه‌ر ریتمی ساده‌ی دووانی. له هه‌مان کاتدا به وینه‌ی هه‌مه‌جۆر گروپی به‌شیک له ئامێره‌کانی بۆ راقه ده‌کریت و ئاشنا ده‌بی پێیان.
	٢	پله ده‌نگیه‌کانی په‌یژه‌ی (دۆ)ی گه‌وره‌ په‌یژه‌ی (لا)ی بچوک به زنجیره‌یی یه‌ک به‌دوای یه‌ک له‌سه‌ر ئامێری (کیبۆرد) ی موزیکی ده‌ژهنی و له‌گه‌لیدا گوئیستی چه‌ند میلۆدیه‌کی ساده ده‌بی بۆ هه‌ستکردن به تۆنی ده‌نگه‌کان و دروستبوونی توانستیکی لی‌هاتوو که بتوانی دواتر ئامێره‌که به‌ده‌سته‌وه بگرئ و هه‌ستی پێ بکات بیژه‌نی. له هه‌مان کاتدا به وینه‌ی هه‌مه‌جۆر گروپی ئامێره‌کانی تری بۆ راقه ده‌کریت و ئاشنا ده‌بی پێیان.
	٣	پله ده‌نگیه‌کانی په‌یژه‌ی (سۆل و پێ)ی گه‌وره و هه‌روه‌ها په‌یژه بچوکه‌کانیان که بریتین له هه‌ردوو په‌یژه‌ی (می و سی) بچوک به زنجیره‌یی یه‌ک به‌دوای یه‌ک له‌سه‌ر ئامێری (کیبۆرد) ی موزیکی ده‌ژهنی و له‌گه‌لیدا گوئیستی چه‌ند میلۆدیه‌کی باو ده‌بی بۆ هه‌ستکردن به تیکرای میلۆدیه ناسراوه‌کان. هه‌روه‌ها درککردن به جیاوازی ده‌نگه‌واری موزیکی گروپی ئامێره جیاجیاکان. ئەم پرۆسه‌یه‌ش له کاتیکدایه که به وینه‌ی هه‌مه‌جۆر گروپی ئامێره‌کانی تری بۆ راقه ده‌کریت و ئاشنا ده‌بی پێیان.

ته‌وه‌ره	پۆل	ئەنجامه‌کانی به‌ره‌مه‌پێن
موزیکی پۆشنیه‌یی	١	ناسینی ده‌ستپێکی به‌شیک له که‌له‌پووری گۆرانی و سه‌ما و موزیکی کوردی و لۆکالی و به‌شیک له موزیکی جیهانی زیندوو.
	٢	گێرانه‌وه‌ی میژووی سه‌ره‌له‌دانی موزیک به شیوازی چیرۆکیکی نمایشکه‌ری سه‌رنج راکیش که باس له په‌یدا‌بوونی ده‌نگی مرۆف و هه‌روه‌ها دۆزینه‌وه‌ی

<p>ئامپرهكانى فودار و رېتمىي و ژىدارىيە سەرھەتەيىھەكان بە شىۋەيەك كە ھەردوو پىرۆسەي بىنن و بىستن بگاتە ئاكام و ئەنجامى خۆي.</p>	
<p>ئاشنابوون و ناسىنى ئەو ھونەر مەندانەي كە پۆلى كارا و كارىگەريان لەسەر پىشكەوتنى قۇناغەكانى موزىك ھەبوو لە ناوھەي ھەريمى كوردستان و ولاتانى دراوسى بە كورد و ھەروھە ئەو ولاتانەي كە پىشەنگن لە بواری پەرورەدەي موزىكى و زانستى موزىك.</p> <p>گىرپانەوھەي ئەم مېژووھ و باسكردنى بە شىۋازى پىشاندانى ديۆكۆمىنت و وىنە و باسكردنى مانادار دەبى كە پىۋىستە مامۆستاي پىسپۆر باشتىن رىگاكانى وانەووتنەوھەي ئەم بابەتە گرینگە ھەلبژىرى و لە ھەمان كاتدا ئاۋىزىنى بابەتەكانى تىرى تەوھەرە جىاجىاكانى بكات.</p>	<p>۳</p>

خشتەي چەمك و توانست: لە بەلگەنامە و پىۋەرەكانى بابەتى ھونەرى موزىك

پۆلى سىيەم	پۆلى دووھم	پۆلى يەكەم	تەوھەرە
<p>- پىكھاتەكانى پەيژەي موزىك.</p> <p>- ناۋى نىشانەكانى موزىك.</p> <p>- شىۋە جىاجىاكانى رېتمى سادەي دوۋانى و سىيانى چۈارى.</p> <p>- شىۋە رېتمىيەكانى كرۆش و دەبل كرۆش.</p> <p>- دانانى پلە دەنگىيەكانى پەيژەي (دۆي گەورە و (لاي) بچووك بە ھەموو شىۋەكانىيەوھە لەسەر پەيژەي موزىك بە رەچاوكردنى رابەرى كىش.</p>	<p>- ناسىنى كىشى دوۋانىي.</p> <p>- ئەو رېتمانەي كە بە ئۆتە و پشوووي پۆند و بلانش و نوار داندارون.</p> <p>- توانىنى نووسىنەوھەيان و خويندەنەوھەيان بە زمانى موزىكىي.</p>	<p>- پىكھاتەكانى پەيژەي موزىك.</p> <p>- ناۋى نىشانەكان.</p> <p>- واتا و ئاماژەي شىۋەكانى رېتمى سادەي دوۋانى.</p> <p>- پلە دەنگىيەكانى پەيژەي (دۆي گەورە و (لاي) بچووك.</p> <p>- نووسىنەوھەيان لەسەر پەيژەي موزىك.</p>	<p>زمانى موزىك</p>

<p>- خويندنه وهى ميانه كانى (۴-)</p> <p>۵- ۶ى گوره و تەبا و بچووك.</p> <p>- پله دەنگييه كانى پەيزهى (دۆى گوره و (لاى بچووك.</p> <p>- خويندنه وهى شيوه كانى رېتىمى سادهى دووانى وسيانى چوارى.</p> <p>- فيربوون و ئەزبەركردنى سروود و گورانى نيشتمانى و گورانىيه كانى تر كه باس له پەروەردە و كارى پۆژانهى تاكه كانى كۆمه لگا دهكات.</p>	<p>- چرپىنى ئەو بابەتە ميلليه لوكالييه هونەرييانهى كه شوناسى نيشتمانى و جۆشدانى رۆحى نەتە وهىي تيدا بەدى ديتى.</p> <p>- ئە بابەتانه بەگەرمى ئاويتهى كۆمه ليك نموونهى ترى گورانى مندالان دەكرى كه بەها پەروەردەييه كانيان له لا پيروۆتر دهكات.</p>	<p>- خويندنه وهى ميانهى دەنگيى (۲-)</p> <p>۳ى گوره و بچووك).</p> <p>- خويندنه وه به شيوازى سەرچوون و خوارچوون) له سەر پله دەنگييه كانى پەيزهى (دۆى گوره و (لاى بچووك.</p> <p>- خويندنه وهى شيوه كانى رېتىمى سادهى دووانى ۲/۴.</p>	<p style="text-align: center;">پیزفۆرمانسى دەنگ</p>
--	---	---	--

پېژنډمانسې ټامېرې موزېک

<p>- ژهنېنې پله دهنګېه کاني په يژهې (سول و رې) ګوره و هروهه په يژه بچوکه کانيان که بریتين له هردو په يژهې (مې و سې) بچوکه به زنجيره يې يه که به دواي يه که له سه ر ټامېرې (کېبورد) ي موزيکي.</p> <p>- ګوييستن له چند ميلوډيه کې باو بو هه سترګدن به ټيکرای ميلوډيه ناسراوه کان.</p> <p>- درکګدن به جياوازي دهنګه واري موزيکي ګروپي ټامېره جياجياکان.</p> <p>- به وينه ي هه مه جوړ ګروپي ټامېره کاني تري بو راڅه ده کريت و ټاشنا ده بي پنيان.</p>	<p>- ژهنېنې پله دهنګېه کاني په يژهې (دو) ګوره په يژهې (لاي) بچوکه به زنجيره يې يه که به دواي يه که له سه ر ټامېرې (کېبورد) ي موزيکي.</p> <p>- ګوييستن له چند ميلوډيه کې ساده بو هه سترګدن به ټوني دهنګه کان و دروستبووني توانستيکي ليهاټوو که بتواني دواتر ټامېره که به ده سته وه بګرې و هه ستي پي بکات بيژهنې.</p> <p>- به وينه ي هه مه جوړ ګروپي ټامېره کاني تري بو راڅه ده کريت و ټاشنا ده بي پنيان.</p>	<p>- بيستني ژهنېنې راسته وخو و زيندووي ټاواز و ميلوډي ټاسان له لايه ن ماموستاي پسيپوري پول له سه ر ريتمي ساده ي دوواني.</p> <p>- به وينه ي هه مه جوړ ګروپي به شيک له ټامېره کاني بو راڅه ده کريت و ټاشنا ده بي پنيان.</p>	
--	---	---	--

<p>- ئاشنابوون و ناسىنى ئەو ھونەرمەندانەي كە پۇلى كارا و كارىگەريان لەسەر پىشكەوتنى قۇناغەكانى موزىك ھەبوو ھە ناو ھەو ھەرىمى كوردستان و ولاتانى دراوسى بە كورد و ھەروھا ئەو ولاتانەي كە پىشەنگن لە بواری پەرودەي موزىكى و زانستى موزىك. - گىرەنەو ھەي ئەم مېژوو ھە باسکردنى بە شىۋازى پىشاندانى دىۋكۆمىنت و وینە و باسکردنى مانادار دەبى كە پىۋىستە مامۇستاي پىسپور باشترین رېگاكانى وانە ووتنەو ھەي ئەم بابەتە گرىنگە ھەلبۇزىرى و لە ھەمان كاتدا ئاۋىزىنى بابەتەكانى تىرى تەوەرە جىاجىاكانى بكات.</p>	<p>- گىرەنەو ھەي مېژوو سەرھەلدانى موزىك بە شىۋازى چىرۆكىكى نمايشكەرى سەرنج پاكىش كە باس لە پەيدابوونى دەنگى مروڤ و ھەروھا دۇزىنەو ھەي ئامپىرەكانى فودار و رېتىمى و ژىدارىيە سەرھەتەبىيەكان بە شىۋەيەك كە ھەردوو پىرۇسەي بىنين و بىستىن بگاتە ئاكام و ئەنجامى خۇي.</p>	<p>- ناسىنى دەستپىكى بەشىك لە كەلەپوورى گۇرانى و سەما و موزىكى كوردى و لۇكالى و بەشىك لە موزىكى زىندووى جىهانىي.</p>	<p>پۇشنىرى موزىكى</p>
--	---	--	-----------------------

➤ ستانداردەكان بۇ ئەدای قوتابى لە بواری ھونەردا موزىك لە كۆتايى قۇناغەكانى خويندن:

- يەكەم: لە كۆتايى قۇناغى باخچەي مندالان قوتابى دەتوانىت:
- ئاگادارى ھەندىك ھىما و وشەسازى زمانى موزىك بە.
- ئاشنای ناوى ئامپىرەكانى تىپى زەربى مندالان.
- ئاشنای لىكچوون و جىاوازی نىوان ئەو ئامرازانەي كە لە ھونەردا بەكاردەھىنرىن.
- توانای رېكخستنى ھەناسەدانى ھەيە و رېتم و مېلۇدىيەكان ھاوشىۋە بكات.
- توانای جىاكردەنەو ھەي دەنگەكانى دەوروبەر و گەراندەنەو ھەي بۇ سەرچاۋەكانيان.
- توانای پىشكەشکردنى نمونەي گۇرانى پەرودەيى و فۇلكۇرى ھەبىت.
- توانای يارىکردنى نمونەي يارىيە پەرودەيى و نەرىتىيە ناوخۆبىيەكان

دووهم: له کۆتایی بازنه ی یه که می خویندنی بنه رته قوتابیان ده توانن:

- ئاشنای چه می کیشی میوزیکی و هه ندیک کیشی ساده.
- ئاشنابوون به کلتوریکی میوزیکی گونجاوی فۆلکلۆری ناوخوی و که سایه تیه میوزیکیه کانی جیهان.
- توانای پۆلینکردنی ئامیره کانی میوزیکی هه بیته به پپی گروه کانیان
- توانای پیشکه شکردنی به ره می لیریکی هه بیته به هه ردوو زمانی لۆکالی و ئینگلیزی.
- توانای خویندنه وه و نووسینی بنه ماکانی زمانی میوزیکی هه بیته.
- توانای پیشکه شکردنی هه ندیک گۆرانی و یاری و فۆلکلۆری ناوخوی هه بیته.
- توانای هه ره مه کیکردن و دروستکردنی هه ندیک جۆری ریتمی و میوزیکی هه بیته.
- توانای ئه نجامدانی لیهاتوویی ژهنینی هه ندیک ئامیری میوزیکی هه بیته

سینیه م: له کۆتایی بازنه ی دووه می خویندنی بنه رته قوتابیان ده توانن

- ئاشنای یاسا و تیورییه کانی زمانی میوزیک.
- ئاشنابوون به کلتوریکی میوزیکی به س له هونه ره فۆلکلۆرییه ناوخوی و نیوده وه له تیه کانی.
- توانای پۆلینکردنی ئامیره فۆلکلۆرییه ناوخوی و ئۆرکیسترای و - نیوده وه له تیه کانی هه بیته.
- توانای پیشکه شکردنی به ره می لیریکی هه بیته به هه ردوو زمانی لۆکالی و ئینگلیزی.
- توانای خویندنه وه ی زمانی میوزیکی هه بیته به چه ندین کیشی میوزیکی
- توانای نووسینه وه ی زمانی میوزیکی هه بیته به شیوه یه کی ئه لیکترۆنی به به کارهیتانی به رنامه ی میوزیکی تاییه ت.
- شکومه نده بۆ توانای فره گۆرانی وتن ده نگدان به زیاتر له زمانیک به شیوازی ده ربیرینی جیاواز.
- توانای نمایشکردنی تابلوی هونه ری فۆلکلۆری ناوخوی هه بیته.
- توانای شیکردنه وه و ره خنه گرتن له به ره مه میوزیکیه ناوخوی و رۆژه لاتی و نیوده وه له تیه کانی.
- توانای ئه نجامدانی کارامه یی ژهنینی میوزیکی هه بیته به تاک و به کومه ل.
- توانای دارشتن و دروستکردنی رسته ریتمی و میوزیکیه کانی هاوپی دیمه نه کانی بیت.

➤ پلاندانانی وانه بۆ پەروردهی میوزیک

- پیشنیارهکان بۆ پلاندانانی وانه له بابتهی هونهره میوزیکیهکان

- پلاندانان بۆ وانهکان

پلاندانانی وانهکان پرۆسهیهکی پیشوهختهی گشتگیره بۆ ههموو توخم و رهههندهکانی پرۆسهی پەروردهی، و پهیوهندییهکانی نیوان ئەم توخمانه، و ریکخستنی ئەم توخمانه به شیوهیهک که ببیته هۆی گهیشتن به ئامانجه پەروردهییه خوازاوهکان.

پرۆسهیهکه که تینیدا چوارچیوهیهکی گشتگیر بۆ ههنگاو و ریکار و شیوازهکانی بهکارهینراو بۆ گهیشتن به ئامانجه تایبهتهکان له ماوهی دیاریکراودا، و دلنیابوون له وهی که تا چهند ئەم ئامانجانە بەدی دههینرین، پەرهدیدهدریت.

- مامۆستا یارمهتیدهره له دیاریکردنی ئەو ئامانجانە که دهبیت له لایهن قوتابیانەوه به دهستیان بهینریت.

- مامۆستا ئاراسته دهکات له ریکخستنی چالاکیهکان و دووری دهخاتهوه له هههمهکی له جیبه جیکردنیاندا.

- یارمهتی مامۆستا دهکات بۆ ئەوهی به شیوهیهکی دروست کات له سههر چالاکیهکانی دۆخی پەروردهی دابهش بکات.

- مامۆستا ههلسهنگاندنی دروستی قوتابیهکانی و وهگرتنی فیدباک چالاک دهکات.

- وا دهکات مامۆستا زیاتر متمانهی به خۆی ههبیت و توانای ئەوهی پیدهکات پرۆبه پرۆوی بارودۆخی نااسایی ببیتهوه.

- مامۆستا هانی گهشهسهندنێ بهردهوامی پیشهیی دهکات له بواری پسپۆریدا.

- یارمهتی مامۆستا دهکات بۆ ئەوهی به شداری بکات له پەرهدیدانی پرۆگرامی خویندنی قوتابخانه.

- یارمهتی مامۆستا دهکات بۆ دهستنیشانکردنی ئامراز و چالاکیه پەروردهییهکان که پێویستن بۆ گهیشتن به ئامانجهکان.

- لێهاتوی پیناسهکردن و وهگرتنی دهرئهنجامهکانی فیربوون له ستانداردهکانهوه.

- لێهاتوی دیسپلینی پۆل و سوود وهگرتن له فیدباک له باشتکردنی خویندنی قوتابیان.

➤ توخمهکانی پلانی وانهکان

له ژیر ئەم سەردیڤرەدا مامۆستا بابەتی وانەی پلان بۆ دارپێژراو بۆ رەهەندی کات دەنووسیت

- مامۆستا ژمارە ی ئەو وانانە دیاری دەکات کە پێویستە بۆ بابەتی وانە کە.

فیربوونی دەرەنجامەکان

- مامۆستا دەرەنجامە گشتگیرەکانی فیربوون (زانین، لیھاتوویی، بەھاکان، ھەلۆیستەکان) دۆخی پالنەر پێناسە دەکات.

➤ چالاکیە پەرودەییەکان

- مامۆستا ئەو چالاکیە پەرودەییانە دیاری دەکات کە قوتابیان ئەنجامی دەدەن بۆ بەدەستھێنانی دەرەنجامی فیربوونی وانە کە.

- مامۆستا ئەو ئامێرە فیرکاریانە دیاری دەکات کە بەکاری دەھێنیت و قوتابیان لە بەکارھێنانیاندا بەشداری دەکات بۆ روونکردنەو و دەولەمەندکردنی چەمکەکانی وانە کە.

➤ پینچ ستراتیژی فیرکردن و فیربوون لەسەر بنەمای ستانداردەکان

وھک مامۆستایەک زۆربە ی بەرپرسیاریتی ھاندان و بەرھەو پێشبردن و ئاراستەکردن و ئاسانکاری فیربوون و دەستکەوتی قوتابی لە ئەستۆ دەگریت. بۆ ئەوھ ی قوتابی لە رێگە ی سیستمی پەرودەوھ پێشکەوتیت و دواجار ببیتە ھاوڵاتیەکی خویندەوار و خویندەوار، سەرھتا دەبیت ئەو مەرجانە بەدیبھێنیت کە لە پێوھەرەکانی خویندندا ھاتووھ کە لە لایەن ئیماراتەوھ دانراوھ، کە وھ سفیکی گونجاو بۆ ئەو شتانە دەدات کە دەبیت قوتابیە کە بزانی و لەناو ھەر بواریک و تەوھریکی پرۆگرام ئەنجام بەدەن. لە ھەر ئاستیکی ئەکادیمییدا بخوین. لێرەدا پینچ ستراتیژی پێشنیار کراو دەخەینەروو بۆ دلدنیابوون لەوھ ی کە ئەو کاتە فیرکارییە ی لەگەل قوتابیە کانت بەسەری دەبیت لە راستیدا لەسەر بنەمای ئەم ستانداردانە و یارمەتی ھەموو قوتابیان دەدات بۆ بەدەستھێنانی ئەو ستاندارد و دەرەنجامە فیرکاریانە ی کە چاوەروان دەکریت لێیان.

ستراتیژیەکان:

۱- بەلگەنامە ی ستانداردەکان بە وردی بخوینەروھ، وھ پێویستە سەرنجت بە تاییەتی لەسەر ئەو پۆل و بابەتە بیت کە دەخوینیت. ھەر وھە گرنگە ئاگاداری ستانداردەکانی پۆلی یە کەم و پۆلی

داهاتوو بیت بۆ ئەوێ قوتابیه کانت ده بێت شارهزا بن له چ ناوه پۆک و لیهاتوو بیهک و چ چاوه پوانیه کیان هه بێت بۆ ئەوێ بچنه پۆلی داهاتوو.

۲- بیر له چالاکییه کان بکه رهوه بۆ ئەوێ پیوه رهکان به دی به نیت، له رینگه ی چالاکییه کان می شکر دهنه وه که ده توانیت له گه ل قوتابیه کانت ئەنجامی به دیت که یارمه تیان دعات بۆ به ده سه ته ی تانی دهر ئەنجامه تاییه ته کانی فیروبوون بۆ ههر پیوه ریک،.

۳- دلنیا بوون له وه ی پلانی وانه وتنه وه له گه ل ستاندارده کاند بگونجیت، به پیداچوونه وه به پلانی وانه کان بۆ هه فته ی داهاتوو و به راوردکردنیان له گه ل به لگه نامه ی ستاندارده کان. ئایا ئەو وانه ی که پلانت هه یه بیدهیت له گه ل ستاندارده کان و دهر ئەنجامه کانی فیروبووندا ده گونجیت؟ ئەگه ر نا، چون ده توانیت وانه کان بگوریت بۆ ئەوێ دلنیا بیت که له گه ل ستاندارده کان و دهر ئەنجامه کانی فیروبووندا هاوته ریبین؟

۴- هه لسه نگانن له گه ل ستاندارده کان و دهر ئەنجامه کانی فیروبوون هاوته ریب بکه، ههر وانه یه ک پیویسته هه ندیک جووری هه لسه نگانن له خو بگریت که بتوانیت بزانیته که ئایا قوتابیه کانت شارهزا بوون یان نا له و دهر ئەنجامه فیروبوونانه ی که وانه که ئامانجی کردوه. ئەگه ر شکستیان هینا، پیویسته یان: پیداچوونه وه ی زیاده بۆ وانه که له گه ل قوتابیه کانت بکه یته و هه ولبده دووباره بابه ته که به شیوازیکی فیروکردنی جیاواز بلێته وه، یان چالاکییه پالپشتیه کان ئەنجام به دیت وه ک دابه شکردنی لاپه ره ی کار بۆ راهینانی زیاتر، هینانی به رز و نزم قوتابیان بۆ یه ک گروپ و هتد .

۵. دروستکردن و پیناسه کردنی په یوه ندیه کانی نیوان ستاندارده جیاوازه کان، له کاتی پلاندانان بۆ وانه جووراو جووره کان، به سووده بیر له و به سه ته ره بکه ینه وه که ئەو ستانداردانه تیکه ل ده کات که له وانه ی ئیستادا باس ده کرین و ئەوانه ی له وانه ی پیشوودا مامه له یان له گه ل کراوه.

➤ شیوازه کانی فیروکردن

چه مکی شیوازی وانه وتنه وه:

ئەو شیوازه ی که ماموستا ئەو دۆخ و ئەزموونانه ریکده خات که ده یه ویت قوتابیان بخاته ناویه وه بۆ ئەوێ بگه نه ئامانجه خوازاوه کان شیوازی ریکخستن و پیشکه شکردن و ژیا نی ئەو زانیاری و هه لویت و ئەزموونه په روه رده ییانه ی که پیشکه ش به قوتابی ده کریته به مه به سته گه یشتن به ئامانجه خوازاوه کان.

➤ ئەو هوکارانه ی کاریگه رییان له سه ر هه لبژاردنی شیوازی وانه وتنه وه هه یه:

• ھۆکارەکانی پەيوەست بە مامۆستا

- لياھاتوویی زانستی و پۆشنبیری و پەروەردەیی و ھونەری.
- لياھاتووییە کەسبەکانی - پەيوەندییە کە لە گەل قوتابیان - و پادەي متمانەيان پيی - و توانای کارلێککردنيان لە گەلیدا.

• ھۆکارەکانی پەيوەست بە قوتابیانەوہ:

- توانايان - ئامادەیی خويان - پيداويستییەکانيان - و بەرژەوہندیيان.
- پەيوەندیيان بە بابەتە کەوہ - مەیلی (ئەرینی یان نەرینی) یان بەرامبەر بە و بابەتە. تايبەتمەندی تەمەنی قوناعی پەروەردەیی.
- تواناکانی قوتابخانە (مروّف و ماددی) ھۆکارەکانی پەيوەست بە وانە کەوہ ئامانجەکانی خوی (مەعریفی - لياھاتوویی - سۆزداری) پەيوەندی بە کاتەوہ ھەيە: لە پرووی... کاتی خویندن، کاتی پۆل و کاتی پۆل.

➤ شيوازەکانی فيرکردنی پەروەردەي ميوزیک

شيوازی وانەوتنەوہ و جياوازيیەکانيان لە شتە ئەريئییەکانن لە پروسەي فيرکردن و فيربووندا، ھەر بارودۆخيکی پەروەردەي شيوازیکی فيرکاری گونجاوی ھەيە بۆی و ھەريە کەيان بنەما و بناغەي تايبەتي خويان ھەيە، گرنگترینی ئەم شيوازانە و سوودەکانيان بریتين لە:

شيوازی پيشکەشکردن (کۆر):

يەکیکە لە شيوازە کۆنەکانی وانەوتنەوہ، و پەيوەست بوو بە نەبوونی کتییی پەروەردەي، و تا ئیستاش يەکیکە لە شيوازە باوہکان، کە تییدا مامۆستا زانیاری و راستییەکان لە ھەموو پروویە کەوہ بۆ قوتابيان دابین دەکات کە... لە وانەيە بە شيوەيەکی تر بە دەستھيئانی قورس بیت بە تايبەتي لە وانەي ميوزیک.

ھەنگاوہکانی شيوازی کاستینگ:

۱ پيشەکی :

مه به سست لئی ئاماده کردنی میشکی قوتابیانه بۆ زانیاری سه رده میانه و ئاماده کردنی بۆ بابته تی نوی به بیرهینانه وهی وانه ی پیشوو.

۲ خستنه پروو:

ته وهری وانه که کوی راستیه کان و نه زمونه کان له خۆده گریت، تا ده گاته لیبرینی ریسا گشتیه کان و حوکمدانی دروست، بۆیه گه وره ترین به شی ئه و کاته ی بۆ وانه که ته رخا نکراوه له خۆده گریت.

۳ په یوه ندی:

مه به سست لئی ئه وهیه که ماموستا به دوا ی په یوه ندی نیوان ته نۆلکه کان (زانیاری) دا بگه ریت و هاوسه نگی یه کتر بکات بۆ ئه وهی قوتابیان ئاگاداری ئه م راستیانه بن و ئه م هه نگاوه ش ره نگی به زوری له گه ل پیشه کی و پیشکه شکرده که دا بچیته ژوو ره وه.

۴ لیبرین:

هه نگاویکه که ده توانریت به ئاسانی پی بگات ئه گه ر ماموستا به شیوه یه کی سروشتی له هه نگاوه کانی پیشوو دا به رده وام بیته، دوا ی ئه وهی قوتابیان له بابته کان تیده گه ن، ده توان بگه نه یاسا و گشتانده گشتیه کان و پرسه گشتیه کان ده ربه یین.

۵ به کاره یینان:

تییدا ماموستا ئه وهی پی گه یشتوو له گشتانده و یاسا کان که لک وه رده گریت و بۆ ته نۆلکه نوییه کان جیبه جییده کات، بۆ ئه وهی دلنایبیت له وهی که زانیارییه کان له میشکی قوتابیاندا سه لمینراون و ئه م به کاره یینانه ش له شیوه ی پرسیاردایه. ئه م شیوازه به گشتی له سه ر بنه مای پروونکرده وه و خوینده وه له لایه ن ماموستا وه، و گو یگرتن له لایه ن قوتابیان وه.

➤ تایبه تمه ندیه کانی شیوازی ئۆتوماتیکی:

۱ شیوازی زانستی به گشتی تایبه تمه نده به ئاسانکاری له کارپیکردنی، و په سه ندکردنی قوناغه جیاوازه کانی خویندن، جگه له شیوازی ئاماده کاری که هاوتایه له گه ل تایبه تمه ندی قوتابیان.

۲ شیوازی وانه بیژ به مه ودای به رفراوانی زانیاری ده ناسریته وه، هه روه ها به پیشکه شکرده زانیاری نوی لیره و له وی، ئه مه ش یارمه تیده ره له ده وله مه ندکردنی زانیاری ئاماده بووان.

۳ شیوازی پروونکرده وه بۆ پروونکرده وهی خاله ناروونه کان به سووده و وه سفه که ش یارمه تیده ره له خزمه تکردنی ئه م مه به سته، و به رده وامبوونی بیروکه کان له میشکدا.

۴ شىۋازى ۋە سىڭىزگە گونجاۋە بۇ بەكارھىتەنلىكى لى بىۋارە جىياجىياكانى مەرىفەدە، ھەروھە شىۋازى چىرۋەكەكان بە ۋاكىشەنلىكى سەرنجى قوتابىيان ۋە زىادىكىرنى تەركىز ۋە ھەزىيان بۇ بابەتى ۋانەكە تايىبەتمەندە.

➤ قۇناغەكانى فېربوونى گەۋان:

تېيىنى: كۆكىرنەۋەى زانىيارى لەسەر شىتىك يان كارەكتەرى دىيارىكراۋ.

پۆلىتىكىرنى: پۆلىتىكىرنى زانىيارىەكان بۇ گروپە تايىبەتەكان كە پەيوەندىيان بە جۆرىكەۋە ھەيە.

پېۋانە: دىيارىكىرنى سىروشتى شتەكان بە لىكچوون لەگەل شىتىك كە دەيناسىت.

ۋەسەف: ۋەسەفكىرنى تەنىك (بۇ نىمۇنە ئامىرىكى مىوزىك) بە شىۋەيەك كە لەۋانى تر جىياى بىكاتەۋە.

دەرەنجام: دوا قۇناغى پىرۋسەى دۆزىنەۋە، كە قوتابى گىشتاندىكى ئەنجام دەدات كە ھەموۋ ئۆپەراسىۋنە دەرۋونىيەكانى پىشۋوى كورت دەكاتەۋە.

➤ سۋودەكانى شىۋازى گەۋان:

- بەشدارى ۋاستەقىنەى قوتابى.

- پەرەپىدانى مەمانە بەخۇبوون لە قوتابىدا.

- پەرەپىدانى تۋاناکانى قوتابىيان بۇ بەدەستەپىنانى زانىيارى ۋە بىركىرنەۋە.

- لەسەر بىنەماى ئەۋ لىھاتۋىيەنەى كە لە گىرنگىرنى ئامانجەكانى فېركىرنى پەرۋەردەى مىوزىكىە.

- ھاۋتايە لەگەل ئەم سەردەمەى كەلەكەبوونى مەرىفە كە تىايدا مامۇستا ناتۋانىت ھەموۋ زانىيارىەكان بەداتە قوتابى، كەۋاتە چارەسەر گۋاستنەۋەى بەرپىرسىيارىتى پەرۋەردەى لە مامۇستاۋە بۇ قوتابى.

➤ سەردانى مەيدانى:

شىۋازى ۋانەۋتەنەۋە بە شىۋەى سەردانى مەيدانى بە يەكىك لە شىۋازە كارىگەرەكان دادەنرىت لە بۋارى پەرۋەردەى مىوزىكىدا، چۈنكە قوتابى لە دەۋرۋوبەرە تەسكەكەى پۆلەۋە دەگۋازىتەۋە بۇ شۋىنەكانى كار ۋە بەرھەمەپىنانى مىوزىك، ۋەك: سەردانى مەيدانى بۇ كۆمەلەيەكى فۆلكلور يان

رأپرسییه ک بو به شداریکردن له کونسیرتیک یان کاریکی رآپرسی، یان بو ستودیوییه کی تۆمارکردن یان مۆزه خانه ییه ک یه کیکه له مۆزه خانه کان. ئەم شیوازه ئامانجی به ستنه وهی دامه زراوهی پهروه دهیه به ژینگه وه له لایه نه جوراوجۆره کانییه وه، کار له سه ره په پیدانی... ژینگه، دهستنیشانکردنی ئەو کیشانهی که پروبه پرووی ده بیته وه، و په ره پیدانی ههستیاری کۆمه لایه تی قوتابیان.

ههنگاوه کانی به کارهینانی شیوازی سهردانی مهیدانی له وانه وتنه وه دا:

بو به کارهینانی ئەم شیوازه ی وانه وتنه وه پیویسته مامۆستا ئەم ههنگاوانه ی خواره وه پهیره و بکات:

- دیاریکردنی ئامانج و شوینی سهردانه که.
- پیشکه شکردنی رآپۆرت له سه ره سهردانه که و دیاریکردنی لایه نه کانی سودمه ندبوون له م سهردانه دا.
- دهستنیشانکردنی کیشه کان له کاتی سهردانه که دا چاودییری کرا.
- هه لسه نگاندنی ئەنجامی سهردانه که له لایه ن قوتابیان و مامۆستا و کریکاران له شوینی سهردانه که و پیشنیارکردنی چاره سه ره.

➤ شیوازی راهینانی زانستی:

وانه وتنه وه له ریگه ی راهینانی زانستییه وه یه کیکه له باشتترین شیوازه کان که به کاردیت بو فیرکردنی پهروه دهی میوزیک، چونکه راهینانی زانستی په یوه ندیییه کی نزیکتری به پیداویستی قوتابیان وه هه یه، ههروه ها به شیوه یه کی به رفراوان په یوه ندی یه کگرتنی نیوان لایه نی لیها تووی و لایه نی زانین له... پرۆسه ی پهروه ده. ئەمهش به شیوازی بنه رته ی پهروه دهی میوزیک داده نریت به ریزگرتن له لایه نی لیها تووی. بو ئەوه ی ئەم شیوازه پهیره و بکریت، پیویسته ژینگه ئاماده بکریت بو فیربوونی کارامه یی پیویست، له گه ل هه موو ئەو توخمانه ی که ده توانریت تیندا پراکتیزه بکرین و به هیزی بکه ن، به مه رجیک ئەم توخمانه له ده ستدا بن.

ئەم توخمانه بریتین له:

- که قوتابی فیربوونی زۆر ئاسانتر ده بیته ئەگه ر تیگه یشتنیکی پیبدریت له شیوازه کانی فیربوونی ئەوه ی که خه ریکه فیری ده بیته.

- که بریکی زۆر زانیاری هه یه که په یوه ندی به خودی کارامه ییه که وه هه یه، و قوتابی ده بیته شاره زا بیته و بتوانیت، و به و پییهش ده بیته به پروونی بو ی بخریته پروو.

- بۇ پراكتىزە كىردى كارامەيىپەكە لە بارودۇخى راستەقىنە و لە دۇخى راستەقىنەى خۇيدا.
- كە قوتابى دەستى بە تەواوى كارامەيى پراكتىكى بگات، وەك چۈن كاتىك قوتابى توانى دەستى بەسەر ھەموو كىشەكەدا بگرىت لە سەرەتاوہ تا كۆتايى، بەھيىزى ئەو پالئەرانەى كە دەستى پىكردووه بەھيىزتر دەبيت.

فېركردنى ھەنگاوەكان بە شىوہيەكى پراكتىكى:

پروسةى وانەوتنەوہ بە شىوازى راھىنانى پراكتىكى بەم شىوہيەى:

- ديارىكردنى ئامانجى راھىنانەكە.
- ديارىكردنى بابەت و كاتى وردى راھىنانەكە.
- پىدانى وىنەيەكى سەرەتايى بابەتەكە، ئاماژەدان بە گىرنگىيەكەى و پەيوەندىيەكەى بە باقى بابەتەكانى بەرنامەكە.
- سەرەتا بە خستنەپووى بابەتەكەى راھىنان و بەشە جياوازەكان دەست پى بەكە.
- پوونكردنەوہى پەيوەندىيەكان و ھەنگاوە يەك لە دواى يەكەكان بۇ ئەنجامدانى كارامەيىپەكە، جا چ گۆرانى وتن بيت يان ژەنىنى ميوزىك بيت.
- بەدواداچوون بۇ قوتابيان لە كاتى ئەنجامدانى كارامەيىپەكان.

لە كۆتايىدا بۇ گەيشتن بە ھەريەكك لەو شىوازانەى كە لە سەرەوہ ئاماژەمان پىدا، پىويستە مامۇستا ئەم پىوہرانەى خوارەوہ بزانيت:

پىوہرەكانى ھەلبژاردنى شىوازى گونجاو بۇ فېركردنى قوتابىەكانى:

ئامانجى پەروەردەيى.سروشتى قوتابى. سروشتى مادەكە. ئەزموونى مامۇستا (پوانگەى مامۇستا بۇ پەروەردە).

➤ جۆرەكانى فېربوون:

فېربوون سى جۆر ھەيە:

- فېربوونى تاكەكەسى: فېربوونى كىپرکى فېربوونى ھاوبەش فېربوونى تاكەكەسى:
- دەرفەت دەدات بە قوتابى كە تاكەكەسى كار بكات بۇ گەيشتن بە ئامانجەكانى خوى.
- فېربوونى كىپرکى: قوتابيان كىپرکى لەگەل يەكتر دەكەن بۇ گەيشتن بە ئامانجىكى پەروەردەيى ديارىكراو كە قوتابىيىك سەردەكەويت.

- فیربونی هاوبه ش: دهرهت دهره خسینیت بو گروپیک که له دوو قوتابی که متر نه بیت و له هوت قوتابی زیاتر نه بیت له یه کتر فیربن له گروپه کاندای که له ریگه یه وه به شیوه یه کی کومه لایه تی ئامانج و ئه زمونی په روه دهیی فیر دهن که دواچار وایان لیده کات بگه نه ئامانجی وانه که.

بریتیه له فیربون له ناو گروپه بچوکه کانی قوتابیان (۲-۶ قوتابی) به جوړیک که ریگه یان پیده دات پیکه وه و کاریگه رانه کاربکن، و هاوکاری یه کتر بکن بو به زکردنه وهی ئاستی هه ریگه یان، و گه یشتن به ئامانجی هاوبه شی په روه دهیی. گروپی فیربونی هاوبه ش جیا ده کریته وه له جوړه کانی تری گروپ به تاییه تمه ندی و توخمه بنه رته یه کان، ئامانجیکی هاوبه ش هه یه بو ئه ندامانی ئه و گروپه، جگه له ئاگاداری ئه ندامان له رولی هاوبه شی خوین، و ئاره زووی گه یشتیان به ئامانجه که پیکه وه و ئه مه ش ئه وه یه که جیای ده کاته وه گروپی هاوکاری له که سانی دیکه، و نهک ته نها دانانی قوتابیان له گروپیکدا بو ئه وهی پیکه وه کاربکن.

➤ جوړه کانی فیربونی هاوبه ش:

گروپه فهرمییه کانی فیربونی هاوبه ش: "ئو گروپانه ی که رهنگه له ماوهی پوئیکه وه تا چند هه فته یه ک به رده وام بن".

گروپه کانی فیربونی هاوبه شی نافهرمی: پیناسه ده کرین وهک "گروپه کانی مه به سستی تاییه ت که رهنگه چند خوله کیک له پوله وه تا ماوهی پوئیک بخایه نیت." گروپه کانی فیربونی هاوبه شی بنه رته تی: "گروپی دریزخایه ن و نایه کسانن که ئه ندامیتی جیگریان هه یه که ئامانجی سه ره کیان ئه وه یه که ئه ندامه کانی دابین بکن پشتگیری و هاندان." ئه وهی پیویسته بو به ده سته یانانی سه رکه وتنی ئه کادیمی.

➤ توخمه بنه رته یه کانی فیربونی هاوبه ش:

۱. وابه سته یی ئه رینی به یه که وه:

وابه سته یی ئه رینی یه کتر یه کیکه له بناغه گرنگه کانی فیربونی هاوبه ش، وا گریمانان ده کریت که ههر قوتابیییک له گروپه که دا هه ست به وه ده کات که پیویستی به باقی هاوکاره کانی هه یه، وه تیده گات که سه رکه وتن یان شکسته که ی په یوه سته به و هه وله ی ههر تاکیک له گروپه که دا ده کات .

۲. به رپر سیاریتی تاک و گروپ:

گومانی تیدا نییه گروهه که بهرپرسیاره له هه‌سه‌نگاندنی هه‌ولێ هه‌ریه‌ک له ئەندامه‌کانی و پێوانه‌کردنی تا چه‌ند ئامانجه‌کانی به‌دیها‌تن، ده‌توانن له داها‌توودا ئاستیکی با‌شتر ئەنجام به‌دن.

۳. کارلیکی پووبه‌پوو:

پێویسته هه‌موو که‌سیک له گروهه‌که‌دا پا‌به‌ند بیت به پێشکه‌شکردنی هاوکاری و کارلیکی ئەرینی له‌گه‌ڵ هاوکاره‌کانی له هه‌مان گروپ و هاوبه‌شکردنی به‌کارهێنانی سه‌رچاوه‌کانی فی‌ربوون و هاندانی یه‌کتر و پێشکه‌شکردنی هاوکاری و پشتیوانی بۆ یه‌کتر بۆ گه‌یشتن به ئامانجی هاوبه‌ش.

۴. کارامه‌یی نیوان که‌سی و پۆلین:

له فی‌ربوونی هاوبه‌شدا، قوتابیان فی‌ری ئەرکه ئە‌کادیمییه‌کان ده‌بن له‌گه‌ڵ کارامه‌یی کۆمه‌لایه‌تی که پێویستن بۆ هاوکاری وه‌ک کارامه‌ییه‌کانی سه‌رکردایه‌تی، ب‌ریاردان، دروستکردنی متمانە و به‌رپوه‌بردنی نا‌کوکی. فی‌ربوونی ئەم کارامه‌ییانه بۆ سه‌رکه‌وتنی گروهه‌کانی فی‌ربوونی هاوبه‌ش زۆر گرنگه‌.

۵. پرۆسیسی کاری گروپی:

ئهمه‌ش به شیکردنه‌وه‌ی ره‌فتاری ئەندامانی گروپ له کاتی ئەنجامدانی ئەرکه‌کانی کاردا به‌کردنی ئەندامانی گروپ به‌ ب‌ریاره‌کانیان سه‌باره‌ت به مانه‌وه و به‌رده‌وامبوونی ره‌فتاره به‌سووده‌کان و ده‌ستکاریکردنی ئەو ره‌فتارانه‌ی که پێویسته ده‌ستکاری بک‌رین بۆ با‌شترکردنی پرۆسه‌ی فی‌ربوون.

➤ **ستراتیژییه‌کانی فی‌ربوونی هاوبه‌ش:**

- فی‌ربوونی هاوبه‌ش:

(بازنه‌ی فی‌ربوون) له‌م ستراتیژهدا قوتابیان له گروپێکدا پێکه‌وه کارده‌که‌ن بۆ ته‌واوکردنی یه‌ک به‌ره‌م بۆ گروهه‌که، به‌شداری له ئالوگۆری بیروکه‌کاندا ده‌که‌ن و دلنیا‌بن له‌وه‌ی گروهه‌که له‌بابه‌ته‌که تیده‌گات، به‌مه‌رجیک ئەو گروپانه یه‌کسان نه‌بن، مامۆستا رینمایی ده‌کات قوتابیان له‌بازنه‌یه‌کدا دا‌بنیشن بۆ ئەوه‌ی زۆرت‌رین فی‌ربوون پووبدات کارلیک و هاوئا‌هه‌نگی له‌نیوانیاندا له کاتی فی‌ربووندا، پاشان ئەو ئەرکانه دیاری ده‌کات که فی‌ری ده‌بن له ژیر رۆشنا‌یی ئەو ئامانجه په‌روه‌رده‌ییانه‌ی که

پیشوخته دانراون، ههروهه ئه زموونه زانستییه کانی پیشوو دهستنیشان دهکات (راستییهکان، چه مکهکان، گشتاندنی زانستی و هتد) په یوههست به فیروبونی بابه ته که، و ماموستا له هه ر گروپیکدا داوای لیده کات راپورتیکی یه کگرتوو یان چاره سه ری کیشه یه ک پیشکه ش بکه ن له کوتایی فیروبوندا.

- پیشبرکی تیم:

ئه م ستراتیژه په یوههسته به کیپرکی نیوان گروپهکان به دابه شکردنی قوتاییانی ناو پؤل بو گروپی هاوکاری که ئه ندامانی هه ر گروپیک فیری بابه ته که ده بن و دواتر کیپرکی له نیوان گروپهکاندا پرووده دات له ریگه ی ئه و پرسیارانه ی که پیشکه شیان ده کریت، و وه لامه کانی هه ر گروپیک راست ده کرینه وه و نمره که ش ده بیته به پشتبهستن به به شدارییه کانی هه ر ئه ندامیکی گروپه که ده دریت بو ئه وه ی گروپه که به گروپی براوه هه ژمار بکریت ئه و به رزترین نمره ی له نیوان گروپهکاندا هه یه.

- یه کخستنی هاوبه شی زانیارییه پارچه پارچه کراوهکان (گروپی پسپوران):

ئه م ستراتیژه په یوههسته به دابه شکردنی بابه تیک به سه ر بابه ت و ئه رکی لاوه کیدا که پیشکه شی هه ر ئه ندامیکی هه مان گروپ ده کریت، پاشان هه ر قوتایییک ئه وه ی فیری بووه داوای ئه وه وه ک شاره زیه ک له وه به شه ی بابه ته که دا فیری هاوکاره کانی دهکات، لیزه شدا وابه سته یی یه کتر له نیوان قوتاییاندا پرووده دات.

➤ شیوازه کانی هه لسه نگاندنی فیروبونی قوتایی

هه لسه نگاندن: به شیکی دانه برپاوه له فیرکردن و فیروبون

هه لسه نگاندن ناوه ندی فیرکردن و فیروبونی کاریگه رانه ی میوزیک. ئه و دوخه زور و جوراوجوران هه ر ده گریته وه که ماموستا تیندا چاودیری به شداریکردنی مندال دهکات له چالاکیه میوزیکیه کان و له به کارهینانی زانین و لیها تووی و تیگه یشتن. ئه م جوره ده رفه تانه بو هه لسه نگاندن کاتیک سه ره لده دن که مندال شتیکی نوئ ئاماده بکات، ئامیریک بژهنیت یان گورانی بلیت، گوئ له میوزیک زیندوو یان تومارکراو بگریت، یان وه لام و بیروکه کان له گفتوگو یه کی پؤلدا هاوبه ش بکات.

هه لسه نگاندن له میوزیکدا په یوه ندی به و ریزبه ندییه وه هه یه که تیندا زانیاری و تیگه یشتنی میوزیکی به دهه ست دهینریت. چه مکیکی نوئ تیناگات مه گه ر له چه مکه کانی پیشوو تینه گه ین: بو نمونه منداله که پیویستی به فیروبونی به هاکانی نوئ هه یه پیش ئه وه ی داوای لیبرکیت نه خشیکی ریمیکی

تایبەت لە چاوهوه بخوینیتەوه. بە دیاریکردنی پێداویستییهکانی فیروبونی مندال لە میوزیکدا مامۆستا دەتوانیت رینماییهکان ریکبخت و پلانی چالاکیه گونجاوترهکان دابنیت.

➤ پۆلهکانی هه‌سه‌نگاندن: بۆچی هه‌سه‌نگاندن؟

هه‌سه‌نگاندن ده‌توانیت مه‌به‌ستی جیاواز به‌دی به‌یئیت، که ده‌توانیت له قوناغه جیاوازه‌کانی پرۆسه‌ی فیترکردن-فیروبوندا بانگه‌یشت بکریت. له میوزیکدا، هه‌سه‌نگاندن دانیای ده‌دات له‌وه‌ی که ئه‌و چالاکیه‌نه‌ی که مامۆستا پێشکه‌شی ده‌کات پێداویستییه‌کانی قوتابیه‌یه‌کان دابین ده‌کات، له‌سه‌ر به‌مای گه‌شه‌سه‌ندنی شاره‌زایی و تیگه‌یشتیان. به‌شیوه‌یه‌کی کاریگه‌ر به‌کاربه‌یئیت، هه‌سه‌نگاندن ده‌توانیت تواناکان له‌ مندالانی هه‌موو ته‌مه‌ن و تواناکاندا ده‌ستنیشان بکات. به‌لام به‌و پێیه‌ی که باشترین ماوه‌ی بۆ په‌ره‌پێدانی توانای مندال بۆ میوزیک مندالی سه‌ره‌تاییه، زۆر گرنگه‌ که ئه‌م توانایه له سه‌ره‌تای سالانی خویندنی سه‌ره‌تایی منداله‌که‌دا ده‌ستنیشان بکریت و له‌سه‌ری بنیات بنییت. هه‌روه‌ها هه‌سه‌نگاندن ده‌توانیت بواره‌کانی لاوازی یان که‌لین له فیروبونی قوتابیان ده‌ستنیشان بکات و زانیاری بدات له‌سه‌ر چۆنیه‌تی ده‌ستکاریکردنی فیترکردن.

بیرکردنه‌وه له فیترکردن و فیروبونی رۆژانه ده‌توانیت یارمه‌تی مامۆستا بدات بۆ ئه‌وه‌ی وینه‌یه‌کی ورد دروست بکات که منداله‌که‌ پێویستی به فیروبونی چیه‌یه له داها‌تو‌دا. ئه‌م جو‌ره هه‌سه‌نگاندنه به‌رده‌وامه، که 'خۆراک ده‌داته پێشه‌وه' بۆ کاره‌کانی داها‌توو، ده‌توانیت وه‌ک هه‌سه‌نگاندنی فۆرماتیف وه‌سف بکریت. کاریگه‌ره له وانه‌وتنه‌وه به‌رده‌وامه‌کان له پرووی گه‌یشتن به ئامانج و ئامانجه کورتخایه‌نه‌کانه‌وه.

هه‌سه‌نگاندنیک که کورته‌یه‌ک له و شتانه ده‌خاته روو که منداله‌که تا ئیستا له میوزیکدا به‌ده‌ستی هیتاوه ده‌توانیت به هه‌سه‌نگاندنی کۆکراوه وه‌سف بکریت. به‌زۆری له ماوه‌یه‌کی دیاریکراودا به‌کارده‌هێنیت کاتیک یه‌که‌یه‌کی کار ته‌واو بووه. هه‌سه‌نگاندنی کۆکراوه کاتیک به‌سووده که مامۆستا پێویستی به تۆمارکردنی زانیارییه‌کان هه‌ییت به شیوه‌یه‌کی ستراکتور یان سیستما‌تیک، یان راپۆرتکردنی پێشکه‌وتن له میوزیکدا بۆ دایک و باوک یان بۆ که‌سانی پێشه‌یی تر.

له هه‌ندیک بارودۆخدا مامۆستا ده‌توانیت بیه‌ویت یارمه‌تی تایبەت ده‌ستنیشان بکات که مندالیک له میوزیکدا پێویستی پێی بییت. هه‌سه‌نگاندنی بابته‌یی له‌م جو‌ره رۆلێکی ده‌ستنیشاندن ده‌گه‌یترت و پێویستی به ئامرازی هه‌سه‌نگاندنی هه‌ستیار هه‌یه.

له کۆتاییدا، هه‌سه‌نگاندن ده‌توانیت رۆلێکی پلاندانان و هه‌سه‌نگاندن بگه‌یترت کاتیک که کاریگه‌ری ته‌کنیکه‌کانی فیترکردن و هه‌سه‌نگاندن له‌لایه‌ن مامۆستاوه پێداچوونه‌وه‌ی بۆ ده‌کریت و کاتیک بریار

دهدریت سه بارهت به چۆنیهتی بهردهوامبوونی کارهکان له پۆلدا، له چوارچیوهی پلانی تهواوی قوتابخانه بۆ وانهوتنهوه میوزیک له قوتابخانهدا.

له حالته دهگمهنهکاندا ماموستا دهتوانیت بیهویت باوه رهکهی پشتراست بکاتهوه که مندالیک خاوهنی بههره میوزیکی ناوازهیه، که پیویسته به وردی پهروهده بکریت. رهنگه ئه مه له ریگهی وهرگرتنی رای هاوکاریکهوه و/یان له ریگهی بهریوهبردنی تاقیکردنهوهیهکی سادهی گۆرانی وتن یان گوینگرتن یان تاقیکردنهوهیهکی ستانداردی توانا یان لیها تووی میوزیک پشتراست بکریتهوه.

➤ هه لسه نگاندن له میوزیکدا: پیویسته چی هه لسه نگیندریت؟

چالاکیهکانی هه لسه نگاندن دهبی رهنگدانهوهی ئه و پرۆسه و بهرهمه میوزیکیه تایبه تانه بن که له بهیاننامهی ناوه رۆکدا هاتوه. ئه مانه دوو رههندی فراوان له خۆده گرن: تاره په یوه ندیارهکانی گوینگرتن و وهلامدانهوه، نمایشکردن و ئاواز دانان و توخمه میوزیکیه یه کگرتوهکان.

یه کهکانی تال و تال

لایه نی یه کهمی هه لسه نگاندن په یوهندی به زانیاری، لیها تووی، تیگه یشتن و هه لویسته کانهوه ده بیته له ناو ریشه کاندایه.

گوینگرتن و وهلامدانهوه، نمایشکردن، ئاواز دانان.

له ریشالی گوینگرتن و وهلامدانهوهدا، هه لسه نگاندن دوو یه کهی ریشالی 'گه ران به دهنگه کان' و 'گوینگرتن و وهلامدانهوهی میوزیک' به یه کهوه ده به سستیته وه به چاره سه رکردنی مه ودای وهلامهکانی منداله که بۆ میوزیک. له وانه به کارهینانی دهنگه دهنگیهکان، وشه، جولهی گه وره یان بچووک و میدیای دیکه، بۆ لیکدانهوهی توخمه میوزیکیهکان. گه شه سه ندنی هه ستیاری و کراوهیی به رامبه ر به میوزیک له ژانر و ستایله جیاوازه کاندایه، له قوناغ و کولتوور و نه ته وه جیاوازه کانهوه، رهنگه له کاتیکی که منداله که کاردانهوهی سۆزداری خۆی به رامبه ر به میوزیک ده رده بریت، چاودیری بکریت.

له کاتی پرۆسهی نمایشکردندا، که گۆرانی وتن و ژهنینی ئامیرهکانی تیدایه، مندال له پۆلهکانی کۆرپه دا ئه و لیها تووی و پابه ندبووانه پیشان دهدات که پیویسته بۆ نیشان دانی ههستی په لسی، تهقلیدکردنی ریتمه سادهکان و گۆرانی وتن یان ژهنینی میلۆدی ساده. له گه ل گه شه کردنی متمانه، داینامیکی و دهسته واژه کردن مانا و ده برین دههینیتته گۆرانی و یاریکردنی منداله که. له پۆلهکانی یه کهم تا شه شه مده ده توانریت تیگه یشتنی سه ره ه لدانی مندال له نووسینی میوزیکی داهینراو یان

ستاندارد ئاماژەى پيىدريىت. لە پۆلهكانى ئاستى بالاىا به تايبهتى دهتوانريىت جياوازى بكرىت لە نىوان نمايشى تاكهكهسى مندال و نمايشى وهك بهشيك له گروپىك يان پۆلىك.

➤ ئامرازهكانى ههلسهنگاندن: چۆن ههلسهنگاندن بكرىت

فيىربوونى ميوزىك ئاسانترينه بۆ ههلسهنگاندن كاتىك مندالان چالاكانه بهشداربن له دروستكردى ميوزىك. مامۆستايان و مندالان زۆرجار ههلسهنگاندن دهكهن لهگهڵ پۆشتنيان، وهك بهشيك له پرۆسهى فيىربوون. ههر لهبهر ئەم هۆكاره ههلسهنگاندن له ميوزىكدا زياتر خه مى پرونى ئامانجه نهك ريكاره ئالۆزهكان، كات يان سهراچاوهى زياده. كاريگهترين ههلسهنگاندن له كاتىكدا پوودهات كه ميوزىككه هيشتا له ههوادا بيت و كاتىك مامۆستا بانگهيشتى مندالهكه دهكات بۆ وهلامدانهوهى خهيالى به چهندين شيوه.

لهم بهشهدا باس له بهكارهينانى چاوديريى مامۆستا دهكرىت وهك ئامرازى سهرهكى ههلسهنگاندن له ميوزىكدا. ژمارهيهك ريگهى پيشنياركراوى ديكه بريىن له:

➤ چاوديريى مامۆستا

چاوديريى كردن و تۆماركردى ئەو مندالانهى كه بهشدارى چالاكويه ميوزىكويهكان دهكهن، مامۆستا دهتوانيت كاريگهرييهكان پىكبهينيت و بيخاتهروو كه تايبهتمهندى كاري مندالهكان چيه، چاوديريى پيشكهوتنهكانيان بكات و دلنيابيت لهوهى كه پيداويستيهكانى ههر مندالىك بهدى دههينريىت.

له بهكارهينانى تيبينيهكان وهك ئامرازىكى ههلسهنگاندن مامۆستا دهبيى پرون بيت سهبارهت بهوهى كه چاوهريى ئەوه دهكات كه قوتابيهكان نيشان بدن و پيوسته پيش ئەوهى تيبينيهكان بكات پيشبيني دههئهنجامهكانى فيىربوون بكات. پرسياركردى بهردهوامى نافهرمى لهلايهن مامۆستا و بهكارهينانى گفتوگوى پۆل چاوديريى كردنى مامۆستا پۆشن دهكاتوه، له كاتىكدا كۆنفرانسه كورتهكان يارمهتيدهرن بۆ دروستكردى گفتوگو سهبارهت به لاينه تايبهتهكانى كار و پههپيدانى گشتى زانيارى و ليهاتووبى و ههلويسىتهكان. زۆر تيبينى له كاتى ئەركهكانى گروپى هاوبهشدا دهكرىت، بهلام مامۆستا لهوانهيه هانى مندالهكان بدات كه به دوو يان سى كهس نمايش بكهن بۆ دلنيابوون لهوهى كه بهشدارى كردنى ههر مندالىك له چالاكويه ميوزىكويهكاندا تيبينى دهكرىت. لهوانهيه چاوديريى قوتابيان بكرىت كه به گروپ يان وهك تاك لهم چوارچيوهيهانى خوارهوهدا كاردهكهن:

- گويگرتن به وردى له ميوزىك

- باسكردن لهوهى كه وهك بهشيك له گفتوگوى پۆل بيستراوه

- ویناکردن یان نووسین له سهر ئه و شتانه ی که بیستراون
- گوینگرتن له وه لامي که سانی تر
- گواستنه وه بو میوزیک
- گورانی وتن به گورانیه کی دلخواز
- ژهنینی ئامیریک
- خویندنه وه ی نه خشیکی ساده ی ریتیمی یان میلودی
- هاوبه شکردنی بیروکه کان بو چالاکیه کی ئاوازدانان
- ههلبژاردن و ریکخستنی ئامیره کان
- پرؤقه کردنی نمایشیک

➤ ئهرک و تاقیکردنه وه کان که له لایهن ماموستاوه دارپژراون

شیوازیکی راسته وخو و کارامه بو هه لسه نگانندی گروپه کانی مندالان له میوزیکدا بریتیه له ئهرک و تاقیکردنه وه دروستکراوه کانی ماموستا. ئه مانه له ئهرکه نووسراوه کانه وه دهست پیده کات، وهک نووسین له سهر پارچه میوزیکیه ک یان وهرگرتنی دیکته یشنی ریتیمیکی ساده، تا دهگاته ئهرکی نمایشکردن، وهک لیدانی ئاوازیکی یان گورانی وتن له بیره وه ریه وه. هه لسه نگانندی ئه دای کارکردن رینگه به هه لسه نگانندی به ره مه کان ده دات (بو نمونه تومارکردنی پیکهاته ی گروپیک)، پرؤسیس (بو نمونه چون ئامیره کان ههلبژیردران) و پرؤسیس و به ره مه به یه که وه (بو نمونه چون گروپه که ئامیره کانی ههلبژاردووه، جوراوجوریان کردووه و ریکیان خستووه و به هاوبه شی کاریان کردووه. به شیوه یه کی کارا بو دروستکردنی نمایشیکی میوزیکی). هه لسه نگانندی ئه دای کارکردن پیویستی به کات و سه رچاوه ی زیاتر نییه و شیوازیکی هه لسه نگانندی ره سه ن دابین ده کات که ته واوکه ری ئامانجه کان و پیداگوژییه له پرؤگرام.

➤ هه لسه نگانندی کوتایی یان کوتایی (هه لسه نگانندی دوی)

واته پرؤسه ی هه لسه نگانندن که له کوتایی پرؤگرامیکی په روه ده یی ئه نجام ده دریت، که تیندا قوتابی مه رجه کانی فیربوونی له کاتی خویدا ته واو کردووه بو ته واوکردنیان، هه لسه نگانندی کوتاییش ئه و پرؤسه یه دیاری ده کات که تا چند قوتابیان ده رئه نجامه سه ره کییه کان به ده ست ده هینن له فیربوونی خولیک. نمونه ی ئه و له قوتابخانه و دامه زراوه په روه ده ییه کانمان ئه و تاقیکردنه وانان که له کوتایی هه ر وه رزیکیا مامه له له گه ل بابه تگه لی جوراوجور ده که ن و تاقیکردنه وه ی کوتایی سال.

هەلسەنگاندنی كۆتایی لە ژێر رۆشنایی هەندیک دیاریکەردا ئەنجام دەدریت، دیارترینیان دیاریکردنی بەرواری ئەنجامدانی و دانانی ئەو کەسانە ی بەرپرسیارن لێ.

➤ بنەما و بنەماکانی پرۆسە ی هەلسەنگاندن:

- ئامرازیکە نەک ئامانجیک بۆ خۆی.
- هیچ هەلسەنگاندنیک بەبێ زانیاری و داتا و راستی نییە.
- پرۆسە یەکی پلان بۆ داڕێژراوە نەک پرۆسە یەکی هەپەمەکی.
- بەهای هەر شتیک دەبیت لە ژێر رۆشنایی پێوەرەکاندا دیاری بکریت.
- پرۆسە یەکی کە بەهۆیەووە حوکمیک لەسەر شتیک دەدریت.
- ئامانجی پەرەپێدان و باشتکردنی ئەدای کارکردنە.
- پرۆسە ی بەرەووام بە درێژایی سالی خۆیندن.
- ئەنجامەکان بەندە بە کوالیتی و وردی ئەو ئامرازانە ی کە بەکار دەهێنرێن.
- هەموو ئەو چالاکیانە دەگریتهووە کە قوتابی لە قوتابخانەدا بەشدارییان تێدا دەکات.
- لایەنە جوړاو جوړەکانی گەشە ی قوتابی و پرۆسە ی پەرودەیی لەخۆ دەگریت.

➤ پۆلینکردنی ئامرازەکانی فێرکردن لەسەر بنەمای هەستەکان:

- میدیای دەنگی: شریت و ئامیری تۆمارکردنی دەنگ - دیقیدی - رادیوی سی دی دەنگی - مایکروفون و بلندگۆ.
- میدیای بینراو: پرۆژیکتوری شەفافیەت - هەموو جوړە پرۆژیکتوری سلاید - پرۆژیکتوری ویتە ی تاریک - داتا شو - فۆتوگرافەر - کارت - بروشور - سلاید - شەفافیەت - ویتە ی کاغەزی - نەخشە - تەختە ی رەش بە هەموو جوړەکانیەووە - و مۆدیئل - فیلمی بێدەنگ، نمایش و کتێبخانە.
- میدیای بینراو و بیستراو: پرۆژیکتوری بینراو و بیستراو (تیقی - سینەما و کۆمپیوتەر)، ئامیر و ئامیری میوزیک، فیلم، سکیت، راپرسی، یاری پەرودەیی، مالبەر، جگە لە وتار، سیمینار، گەشت، پیشانگە و نمایش.

لە کۆتاییدا دەتوانین بڵین ... کە یارمەتیدەرە پەرودەییەکان یارمەتیدەرن بۆ سەرقالکردنی هەموو هەستەکانی قوتابی.

بەشداریکردنی هەموو هەستەکان لە پرۆسە ی پەرودەدا دەبیتە هۆی چەسپاندن و قوولبوونەووە ی ئەم فێربوونە و ئامیرەکانی فێرکردن یارمەتی بەشداریکردنی هەموو هەستەکانی قوتابی دەدەن، و

بەم شىۋەيەش يارمەتيدەر دەبن بۇ دۆزىنەۋەي پەيۋەندىيەكى تۆكمە و تۆكمە لە نىۋان ئەۋەي قوتابى
فېرى بوۋە ، و ئەمەش دەبىتە ھۆي ئەۋەي كە كارىگەرى فېربوۋنەكە بمىنىتەۋە.

➤ پىنمايى گىشتى بۇ مامۇستاي پەرۋەردەي ميوزىك

مامۇستا بنەماي پىرۆسەي پەرۋەردەيە، پىۋىستى بەۋەيە كە بە تەۋاۋى ئاگادارى كۆلتورى كۆمەلگا
و فەلسەفەي پەرۋەردەيى و پەرۋەردەيى و بەھا و خوۋەكانى بىت بۇ ئەۋەي بتوانىت بىتتە
سەرکردەيەكى كۆلتورى و تەكنىكى بۇ قوتابيانى. تەنھا مەعرفى پىرۆسەيەك بۇ پىرۆسەيەكى
بىناسازى بۇ كەسايەتى لە لايەنە زۆرەكانىدا.

بەرپىسىيارىتتەيەكانى مامۇستا مەيليان ھەبوو بۇ بەدەستەيتان و رېكخستنى زانست و بەكارھىتاني
تەكنەلۇژىاي سەردەميانە لە بوارى وائەۋتتەۋەدا بۇ ئەۋەي زۆرتىن سوود لە تواناكانى قوتابى و
بەھرى سىروشتى و مەيلى بەرەو پەرۋەردەكردن وەرېگىت بە شىۋەيەك كە تىشك دەخاتە سەر
بەھرىكانى و پالئەرىك بىت بۇ داھىتاني ھونەرى لە جياتى داىبىنكردنى زانىارى تىۋرى يەكگرتوو بۇ
ھەموو قوتابيان.

رەنگە ھەندىكىان خەيال بكن كە تەنھا زانىنى زانىارى ميوزىكى مېژوۋىي، ياساكانى ميوزىكى تىۋرى،
يان لىھاتوۋىي ژەنن يان گورانى وتن، رەنگە بىتتە مامۇستايەكى سەرکەۋتوو، بەلام لە راستىدا ۋەك
مامۇستاكانى ترى دىسىپلېنەكانى تر، دەبىت سىفەت و لىھاتوۋىي زانستى و تەكنىكى ھەبىت كە ئەو
لەم سەردەمى ئىستادا مامۇستا بوۋەتە كەسىكى خويندەۋار، ئاشنا بە سەرچاۋەي بابەتەكەي، و
شارەزا لە ھونەرەكانى و شىۋازەكانى وائەۋتتەۋە و تايىبەتمەندىيەكانى... قۇناغى تەمەنى قوتابيانى.

➤ سىفاتەكانى مامۇستاي سەرکەۋتوو ميوزىك:

- بەھىزى كەسايەتى:

يەككە لە تايىبەتمەندىيەكانى مامۇستايەكى سەرکەۋتوو پەرۋەردەي ميوزىك كە شارەزاي دەرېرىن
بىت، رەفتارىكى باشى ھەبىت، لەگەل وريايىيەۋە ئارام بىت، خۇشەۋىستى قوتابى و ھاۋكارانى بىت،
لە پەيۋەندىكردن و مامەلەكردن لەگەل ھەموو تاكەكاندا شكۆمەندە.

- دەنگى دەرېرىن:

دەرېرىنى دەنگ يەككە لە پايە گىرنگەكانى فېركارى سەرکەۋتوو پەرۋەردەي ميوزىك، و دەرېرىنى
دەنگ لىرەدا مەبەست لە گورانى وتن نىيە، بەلكو مەبەست لىي ئەۋەيە كە تواناي گورېنى ھىلى دەنگ
لە كاتى ۋوونكردنەۋەدا بىت بۇ ئەۋەي قوتابى بىكات ھەست بە بىزارى نەكەن لە ۋ دەنگەي كە لە

يەك فريكوئىسىدا دەردەچىت بەجۇرىك كە دەنگى دەرچوو لە قورگەوہ لە نيوان چرى و كالبونەوہدا بىت بەپىي فۇرمولاسيۇنى دەربىرىنى زمانەوانى.

- بەكارهينانى زمانى جەستە:

تواناي بەكارهينانى زمانى جەستە لە مامەلەكردن لەگەل قوتابياندا بەھوى گرنگىيەكەى لە پەيوەنديكردن لەگەليان بە شيۆەيەك كە ھاوتا بىت لەگەل ھەموو جۆرەكانى قوتابيان. بەو پىيەى ئەم دەربىرىنە تەواوكەرى شيۆازى دەربىرىنى دەنگىيە، مامۆستاي سەرکەوتوو مامەلەكردن لەگەل قوتابيان بە دۆستايەتى و راستگويى و ميھربانى بەبى توندوتىژى و پوخسار پوخسار باشتەر دەكات.

- تواناي خۆكۆنترۆلكردن:

مامۆستاي سەرکەوتوو ئەو كەسەيە كە تواناي خۆبەدەستەوہدان و پەفتارى باش و پەوشت و پەوشت و پەوشت و بى دوودلى بىريارىكى دروستى ھەبىت. شيۆازى مامەلەكردن لەگەل قوتابيان دەبىت لەسەر بنەماى ريزگرتنى يەكترى نيوان ھەردوو لايەنى پىرۆسەى پەروەردە، واتە: (مامۆستا و قوتابى) بىت، بۆيە مامۆستا ئەركى لەسەر شانە ريز لە كەسايەتى قوتابى بگريت، ئەمەش لە قوتابياندا پەنگ دەداتەوہ 'گرنگيدان بە ماددە پەروەردەيەكانى بە خۆشەويستى و سۆز و ھەزىكى زۆرەوہ، و مامۆستاي پەروەردەى ميوزىك كاتىك پەروەردە دەبىت ئاگادارى سەرچاوەى بابەتەكەى زانستى و ھونەرەكانى و شيۆازەكانى فيركردنى، بى گومان يارمەتيدەرە بۆ ئامادەكردنى ھاولاتىيەكى باش.

- باوكايەتى:

مامۆستا دەبىت تايبەتمەندى باوكايەتى بىت بە كەسايەتییەكى بەھيز و راستگۆ لە قسە و كرداردا، لە پۆحدا ئارام بىت، ئامۆژگارى و پتەو بىت لە مامەلەكردن لەگەل منداڵە خويندەوارەكانيدا، و بە ھەموو تواناكانىوہ مەبەستەكانى خۆى دەربىرپىت.

➤ مامۆستاي ميوزىكى خۆشەويست،

ئىوہ ھاوبەشن لە جىبەجىكردنى ئەو ئەركە پەروەردەيە بەرزەى كە بەشدارە لە ئامادەكردنى گەنجان كە پايەى سەرەكى گەلانى شارستانين و ھىوايان بە سبەينىيەكى نوپى گەشاوہ و داھاتوويەكى سەرسورپەينەر ھەيە، بۆيە مامۆستاي ئازىزمان پيشكەشتان دەكەين ھەندىك لە تيشكى رينمايەكان:

- له پړواله ت و جه وه هری خوټدا نمونه یه کی باش به و دوور بکه و هره وه له هه موو ټه و شتانه ی که به که م سه یرت ده که ن.
- به رده وام زانیاریه کانت نوی بکه رده وه به خویندنه وه و گوینگرتن و به دوا داچوون بو پیشهاته کان.
- دلنیا به له پهره پیدانی توانا ته کنیکیه میوزیکیه کانت، که بریتین له:

❖ پهره به توانا کانی دهنگ و توانای گورانی وتنت بده.

- ❖ بو هه میسه پهره به توانا کانی یاریکردنت بده بو دروستکردنی ریپرتواریکی میوزیکی هه مه چه شن.
- ❖ پهره به توانا کانت بده له به کارهیتانی ته کنیکه کانی فیروبونی میوزیکی مؤدیرن.
- ❖ پهره پیدانی توانای بیستن بو به رزکردنه وهی توانا کانی گوینگرتن و شیکردنه وه و تام و ره خنه ی میوزیک.

❖ دلنیا به له شاره زابوون له ژهنین و گورانی وتن به گورانیه سیستماتیکیه کان پیش ټه وهی ده ست بکه یت به فیترکردنیان.

- ❖ له نویترین شینوازه کانی فیترکردن بو شینوازه کانی قوتابیان ناگادار به.
- ❖ کار بکه له سهر پهره پیدانی توانا کانی پلاندانان له پؤل و دهره وهی پروگرام.
- ❖ خوټ بکه به دیدگا و ټهرک و ټامانجیکی فراوان بو گه یشتن به و ټامانجان.
- ❖ به دوا داچوون بو پرووداو و پیشهاته مهیدانییه کان و کارلینکردن له گه لیان به شیوه یه کی ټهرینی.

- ❖ کتیبخانه یه کی میوزیکی خویندنه وه و دهنگی و بینراو بو خوټ دروست بکه.
- ❖ که سایه تیبه کی ټهرینی به که کارلیک له گه ل هه موو توخمه کانی کاری په روه رده یی بکات.
- ❖ هه لسه نگاندن بو ټه دای خوټ بکه و ناوبه ناو کورسه که ت راست بکه رده وه.
- ❖ نه رمی له مامه له کردن له گه ل هاوکارانی کومه لگه ی قوتابخانه و هاوکارانی پسپوری.
- ❖ پته وکردنی په یوه ندی نیوان خوټ و قوتابیه کانت و وهک هاوپی مامه له یان له گه ل بکه.